Amélie Nothomb
Drept de viaţă şi de moarte

Trad. de Maria Zârna

2008 Editura POLIROM

Amélie Nothomb,
Le fait du prince
Éditions Albin Michel S.A. - Paris

Amélie Nothomb s-a născut în 1967 la Kobe (Japonia).

Copilăria şi adolescenţa ei sunt de fapt o lungă călătorie prin lume, cu opriri mereu provizorii: îşi petrece primii trei ani de viaţă în Japonia, urmează China, SUA, Bangladesh, Birmania, Laos. Adolescentă anorexică, Amélie mărturiseşte că abia la treizeci şi patru de ani a reuşit să se accepte „fizic", vindecându-se printr-o bulimie... a cititului şi a scrisului: de şaptesprezece ani, în fiecare toamnă publică un roman, imediat trecut în fruntea listei de bestselleruri. Igiena asasinului (1992, Prix René-Fallet şi Prix Alain-Fournier), prima ei carte, s-a vândut în sute de mii de exemplare. I-au urmat Sabotaj din iubire (1993), Combustibilii (1994), Calilinarele (1995), Peplum. (1996), Atentat (1997), Mercur (1998), Uimire şi cutremur (1999, distins cu Marele Premiu pentru roman decernat de Academia Franceză şi ecranizat de Alain Corneau), Metafizica tuburilor (2000), Cosmetica duşmanului (2001), Dicţionar Robert de nume proprii (2002), Antichrista (2003), Biografia foamei (2004), Acid sulfuric (2005), Jurnalul Rândunicii (2006), în necunoştinţă de cauză (2007, căruia i s-a decernat Prix de Flore), Drept de viaţă şi de moarte (2008).

Amuzant şi spumos precum şampania, Drept de viaţă şi de moarte, cea de-a şaptesprezecea carte a lui Amélie Nothomb, abordează într-o manieră originală problema uzurpării identităţii. Nedezminţindu-şi stilul direct şi ironic, scriitoarea belgiană ne pune din nou în faţa unei întrebări neliniştitoare: „Ce faci atunci când un necunoscut

moare pe neaşteptate la tine acasă?". Răspunsul pe care ni-l oferă protagonistul romanului, Baptiste Bordave, este absolut surprinzător, dând intrigii cu accente polițiste o turnură neobişnuită şi incitantă.

Hotărât să devină cu orice preț Olaf Sildur, se instalează în vila de lux a acestuia, savurându-şi libertatea, delectându-se cu cea mai fină şampanie şi bucurându-se de compania încântătoarei soții a lui Olaf. Dar această existență paradiziacă este plină de riscuri, iar demascarea se poate produce în orice clipă, mai ales că trecutul şi profesia lui Olaf Sildur sunt învăluite în mister.

– Dacă un invitat moare pe neaşteptate la dumneavoastră acasă, nu anunțați imediat poliția. Chemați un taxi şi cereți-i să vă ducă la spital cu prietenul dumneavoastră care se simte rău. Decesul va fi constatat la serviciul de urgență, iar dumneavoastră îi veți putea asigura, sprijinit de un martor, că individul a răposat pe drum. În felul acesta, veți fi lăsat în pace.

– În ceea ce mă priveşte, nu m-aş gândi să chem poliția, ci un medic.

– E acelaşi lucru. Oamenii ăştia sunt mână în mână. Dacă cineva la care nu țineți are un atac de cord la domiciliul dumneavoastră, sunteți primul suspect.

– Suspect de ce, dacă este un atac de cord?

– Atâta vreme cât nu s-a dovedit că a fost un atac de cord, apartamentul dumneavoastră este considerat scena crimei. Nu vă mai puteți atinge de nimic.

Autoritățile vă invadează domiciliul, doar că nu conturează poziția corpului cu o bucată de cretă. Nu mai sunteți la dumneavoastră acasă. Vi se pun mii de întrebări, de o mie de ori aceleaşi.

– Unde e problema, dacă eşti nevinovat?

– Nu sunteți nevinovat. Cineva a murit la dumneavoastră acasă.

– Trebuie să mori undeva.

– Acasă la dumneavoastră, nu la cinematograf, nu la bancă, nu în propriul pat. Insul acesta a aşteptat să ajungă în casa dumneavoastră ca să dea în primire. Nu există hazard. Dacă a murit la domiciliul dumneavoastră, în mod obligatoriu aveți ceva de-a face cu asta.

– Ba nu. E posibil ca persoana aceasta să fi simțit o emoție violentă de care sunt străin.

– A avut prostul gust să o fi simțit în apartamentul dumneavoastră. Încercați să explicați asta poliției. Presupunând că autoritățile vă vor crede în cele din urmă, în tot acest timp cadavrul se va afla la dumneavoastră acasă, nimeni nu se va atinge de el. Dacă a murit pe canapeaua dumneavoastră, nu vă veți mai putea aşeza pe ea. Dacă a răposat la masă, obişnuiți-vă să împărțiți prânzul cu el. Veți fi nevoit să coabitați cu un cadavru. Iată de ce, vă repet: chemați un taxi. Nu ați remarcat, în ziare, formula consacrată: „individul a murit în drum spre spital"? Recunoaşteți că e ciudată această propensiune pe care o au oamenii de a muri pe parcursul unui traseu, în vehicule anonime.

– Da, fiindcă îmi închipui că ați înțeles deja că nu trebuie să fie maşina dumneavoastră.

– Nu împingeți paranoia cam departe?

– De la Kafka încoace, e fapt dovedit: dacă nu eşti paranoic, eşti vinovat.

– In cazul acesta, e mai bine să nu primeşti niciodată pe nimeni.

– Sunt bucuros să vă aud spunând asta. Da, e mai bine să nu primeşti niciodată pe nimeni.

– Domnule, ce suntem pe cale să facem?

– Noi suntem primiți, dar nu primim.

Suntem nişte şmecheraşi. Gazdele noastre trebuie să ne aprecieze pentru a-şi asuma în felul acesta riscul de a veni să murim la ele acasă?

– Îmi păreți în perfectă stare de sănătate.

– Toți credem asta. Ştiți ce înseamnă.

E mai târziu decât ne închipuim. Poate că ne mai rămâne foarte puţin de trăit.

Timpul acesta n-ar trebui să-l consacram mondenităţilor.

– În cazul acesta, de ce vă aflaţi aici?

– Pentru un motiv pe care mi-l imaginez identic cu al dumneavoastră: pentru că este greu să refuzi. Întrebarea aceasta e mai puţin misterioasă decât cealaltă: de ce ne-au invitat gazdele noastre?

– Vorbiţi doar în numele dumneavoastră.

– Nu vorbesc mai mult despre calitatea dumneavoastră decât despre cea a celorlalte persoane care ne înconjoară.

Este cu atât mai straniu că toţi aceşti oameni inteligenţi prezenţi aici, care simt în mod vizibil o oarecare simpatie, ba chiar prietenie unii faţă de alţii, nu au absolut nimic să-şi spună. Ascultaţi-i!

E inevitabil: după vârsta de douăzeci şi cinci de ani, orice întâlnire umană este o repetiţie. Cutare îţi vorbeşte, iar tu te gândeşti: „Ia te uită, e cazul 226 bis". Ce plictiseală! Cât de bine cunosc deja toate astea. Mă aflu aici în seara aceasta doar pentru că nu am chef să mă cert cu gazdele noastre. Sunt prietenii mei, deşi conversaţia lor nu mă interesează.

– Şi nu le întoarceţi niciodată politeţea?

– Niciodată. Nu pricep de ce continuă să mă invite.

– Poate pentru că sunteţi cel mai bun contra-exemplu: eu nu am auzit niciodată ceea ce tocmai mi-aţi povestit despre deces.

Uimit că petrecusem o seară atât de plăcută, m-am întors acasă. Nu eşti niciodată dezamăgit atunci când vorbeşti despre moarte. Am dormit un somn de supraviețuitor.

Pe la ora nouă dimineața, în vreme ce beam o a doua ceaşcă de cafea, a sunat cineva. La interfon, am auzit glasul unui necunoscut:

– Maşina mea e în pană. Aş putea să folosesc telefonul dumneavoastră?

Descumpănit, am deschis uşa şi am văzut intrând un bărbat între două vârste.

– Iertați-mi intruziunea. Nu am telefon mobil, iar cabina telefonică cea mai apropiată nu funcționează. Fireşte, voi plăti convorbirea.

– Nu e nevoie, am spus întinzându-i aparatul.

A ridicat receptorul şi a format un număr. Pe când aştepta, s-a prăbuşit.

Stupefiat, m-am repezit spre el. Am auzit o voce îndepărtată spunând „alo?" în receptorul pe care am avut reflexul să-l pun în furcă. L-am zgâlțâit pe bărbat.

– Domnule! Domnule!

L-am întors pe spate. Avea gura întredeschisă şi un aer uluit. L-am pălmuit uşor peste obraji. Nici o reacție. M-am dus să aduc un pahar cu apă şi am încercat să-l fac să bea, în zadar. I-am turnat restul de lichid peste față. N-a reacționat nici la asta.

Am pipăit pulsul individului şi am avut confirmarea a ceea ce ştiam deja.

După ce îți dai seama că cineva e mort?

Nu sunt medic, dar de fiecare dată când m-am aflat în prezența unui mort, m-a încercat o

stingherealã cumplitã, sentimentul unei lipse de pudoare insuportabile. Dorința de a spune: „Ei, haideți, domnule, ce purtare! Veniți-vă în fire!

Dacă toată lumea ar face ca dumneavoastră!". Când îl cunoşti pe defunct, e şi mai rău: „Nu-ți stă în fire să te porți aşa". Nici nu mai amintesc cazul, tulburător până la obscenitate, în care îl iubeşti pe scumpul dispărut.

In împrejurările de față, mortul meu nu era nici scump, nici mai puțin dispărut. Alesese tocmai acest moment straniu din viața sa ca să intre într-a mea.

Nu era timp de filozofat. Am pus mâna pe telefon ca să chem salvarea; amintirea conversației din ajun mi-a oprit gestul.

„Ce coincidență!", mi-am zis. O să urmez oare sfatul interlocutorului din ajun? Nu cumva era unul dintre agitatorii aceia mondeni care spun enormități ca să epateze galeria? Mi-ar fi plăcut să chem pe cineva în ajutor. Stăteam acolo, singur cu acest cadavru necunoscut, acest necunoscut la pătrat, căci până şi vecinul de palier, ale cărui certuri domestice le auzi de douăzeci de ani, devine un străin de îndată ce traversează Styxul. In asemenea cazuri, ți-ar plăcea să ai pe cineva lângă tine, chiar dacă n-ar fi decât ca să-l iei drept martor: „Ai văzut ce mi se întâmplă?".

Termenul de martor m-a aruncat într-o stare de perplexitate. Nimeni nu ar putea depune mărturie despre nefericita mea pățanie. Ieri, interlocutorul îmi vorbise despre decesele survenite în timpul recepțiilor, dar nu asta se întâmplase. Nu se afla

lângă mine nici un al treilea care să-mi ateste nevinovăția. Eram vinovatul ideal.

Doar nu aveam să mă complac în această stare de spirit. Un motiv în plus ca să chem ajutoare: trebuia să mă scutur de această spaimă absurdă pe care mi-o inoculase conversația cu un amator de paradoxuri. Am întins mâna spre telefon.

Pe cine văzusem făcând gestul acesta ultima oară? Pe mort. Gândul acesta nu m-a făcut superstițios, însă m-a făcut să-mi amintesc că individul formase un număr şi că cineva ridicase receptorul.

Dacă sunam acum pe cineva, ştergeam pe veci unica posibilitate de-a apăsa tasta Redial ca să aflu cui îi telefona.

Nu era un mister prea mare: trebuie să-şi fi sunat mecanicul. Dar formase numărul din memorie: ştie cineva pe dinafară coordonatele garajului său?

Nu părea imposibil, chiar dacă nu era nici pe departe cazul meu.

De altfel, reexaminându-mi memoria, mi se păruse că vocea care spusese „alo?" la capătul firului era cea a unei femei.

O femeie poate conduce un garaj? Mi-a fost imediat ciudă pe mine pentru această reflecție machistă. Da, o femeie mecanic, de ce nu?

Puteai de asemenea să te gândeşti că îi telefonase soției ca să-i ceară numărul de la garaj. In cazul acesta, era suficient să apăs o tastă ca să anunț o doamnă că e văduvă. Rolul acesta m-a îngrozit. Am respins responsabilitatea sa.

Apoi curiozitatea a pus stăpânire pe mine. Aveam dreptul să mă uit prin actele de identitate ale necunoscutului?

Nu mi s-a părut prea elegant. Mi-am dat seama că nici atitudinea bărbatului nu fusese prea elegantă: să vină să moară la mine acasă, pur şi simplu, să mă pună în situaţia asta, pe mine, care îi deschisesem imediat usa! Fără să mai ezit, i-am scos portofelul din buzunarul de la piept.

Din cartea lui de identitate, am aflat că se numea Olaf Sildur, de naţionalitate suedeză. Brunet şi rotofei, nu corespundea deloc ideii pe care o aveam despre un scandinav. Vorbise franţuzeşte fără urmă de accent. Născut la Stockholm în 1967 - în acelaşi an ca mine. Părea mai în vârstă, fără îndoială din pricina corpolenţei. N-am reuşit să citesc profesia, scrisă în suedeză. In fotografie, mi s-a părut la fel de stupid cum era în momentul de faţă în uluiala sa de cadavru: o vocaţie.

Domiciliul indicat se afla în Stockholm. Era probabil rezident francez. Asta nu prea avea să mă ajute - şi, de fapt, la ce? Portofelul mai conţinea o mie de euro în bancnote de cincizeci.

Unde naiba se ducea tipul ăsta cu o asemenea sumă de bani, într-o sâmbătă dimineaţa? Bancnotele erau noi.

Dacă tot mă apucasem, am scotocit şi prin buzunarele pantalonilor. O legătură de chei, printre care şi cele de la maşină. Câteva prezervative m-au făcut visător.

Voiam să-i văd automobilul. Am ieşit, luând cheile cu mine. In stradă erau parcate mai multe

maşini, însă era pentru prima oară când zăream un Jaguar.

Am încercat cheile în broască: nimerisem. Aşezat pe locul şoferului, am deschis torpedoul: permisul arăta că Olaf Sildur locuia în Versailles. Nimic altceva nu mi-a atras atenția. M-am întors în apartament, unde mortul m-a întâmpinat cu discreție.

– Olaf, ce-o să mă fac cu tine?

N-a răspuns.

Glasul datoriei m-a îndemnat din nou să chem poliția ori salvarea. Am ştiut atunci cu o certitudine definitivă că aş fi incapabil de asta. Mai întâi pentru că nu mă mai simțeam nevinovat. Ar fi uşor de dovedit că mă urcasem în maşina lui. Cum să justific această curiozitate?

Îi inspectasem portofelul şi nu doar pentru a-i cerceta actele. Demonul indiscreției găsise în mine un teren deja cucerit.

Era cu atât mai ruşinos, cu cât Olaf nu se putea apăra. Argumente odioase, ivite din ticălosul necunoscut pe care îl conținem cu toții mi-au răsunat în cap: „Ei, haide, vikingul ăsta ar fi putut să nimerească mai rău. Nu l-ai dezbrăcat şi nu i-ai furat încă banii". Acest „încă" m-a umplut de dezgust.

Oare prezența acestui mort stârnea în mine gânduri atât de urâte? Nu era prima oară când vedeam un defunct, însă era prima oară când împărtăşeam, ca să zic aşa, intimitatea unui răposat.

Şi prima oară când eram singurul care ştia despre moartea cuiva.

Din acest motiv am decis să nu telefonez: cadavrul îmi aparținea. Singura descoperire adevărată pe care o făcusem în viața mea era moartea acestui tip.

Ceea ce ştiam eu despre el nu mai ştia nimeni, nici măcar el însuşi: presupunând că ştiuse ce avea să i se întâmple, acum nu mai stia nimic.

Urma să destăinui această descoperire? îmi venea din ce în ce mai puțin s-o fac. De când îmblânzisem teama pe care mi-o inspira, apreciam din ce în ce mai mult compania celui care nu mai era de-acum un necunoscut.

M-am gândit iar la una din frazele invitatului din ajun: după douăzeci şi cinci de ani, orice întâlnire este o repetiție. Nu era adevărat: mergeam pe treizeci şi nouă de ani, iar Olaf Sildur nu-mi amintea de nici o altă persoană. Prima mea mişcare fusese să calific atitudinea sa drept necuviincioasă. Greşeşti întotdeauna rămânând la un a priori. Aerul lui uluit îmi devenea simpatic, felul lui de-a pătrunde în casa mea şi apoi de-a se abandona aici mă înduioşa.

Un chicotit interior m-a avertizat că, mai devreme sau mai târziu, coabitarea cu scandinavul îşi va pierde din farmec: o să miroasă, o să pută, o să se umfle, iar ăsta nu va fi decât începutul. Acest iunie canicular nu era deloc convenabil.

La fel ca în romanele polițiste, se punea întrebarea capitală: ce să fac cu cadavrul?

Creierul îmi funcționa exact ca al unui vinovat. Împins pe ultima sa linie de apărare, devenea ingenios. Metafizica mi-a sugerat că, dincolo de

calitatea mea de ființă vie, nu eram chiar atât de diferit de Olaf. Intr-o bună zi îl voi ajunge din urmă pe tărâmul morților, îl voi bate pe umăr şi-l voi trata ca pe un farsor: „Ce figură mi-ai făcut!". In afară de un fluviu mitologic, nimic serios nu ne separa.

Această visare s-a metamorfozat într-o realitate care mi s-a părut îngrozitoare: dacă i-aş lua actele şi l-aş lăsa aici o bucată de vreme, cadavrul ar trece drept al meu. Era un european de vârsta mea, aşa cum am spus, cu părul negru. Am verificat pe cartea sa de identitate: un metru optzeci şi unu, la fel ca mine.

Trebuia să cântărească cu vreo cincisprezece kilograme mai mult decât mine, dar, dacă ar fi descoperit în stadiul de schelet, asta nu s-ar vedea: Olaf ar avea zvelteţea universală a morților după banchetul viermilor. Or, ținând cont de modul meu de viață, moartea mea nu va fi observată decât peste foarte multă vreme.

Am scuturat din cap ca să alung această idee absurdă. E o patologie intimă: de îndată ce o ipoteză delirantă îmi trece prin minte, în loc să râd de ea, trebuie neapărat s-o iau în serios. Ai crede că mintea mea nu face diferența dintre posibil şi dezirabil. Şi, când zic posibil, sunt indulgent.

Ce aşteptam ca să urmez sfatul convivului din ajun? Fără îndoială, destinul era cel care mi-l trimisese. Trebuia aşadar să chem un taxi şi să mă reped la serviciul de urgență cu necunoscutul acesta căruia i se făcuse rău. Decesul ar fi constatat la spital. Chiar dacă o anchetă mi-ar

identifica amprentele în maşina lui, n-ar fi prea grav: aş spune adevărul, care era bizar, cam urât, dar nu blamabil. Aş pretexta că nu e de neconceput să-ți pierzi cumpătul când un bărbat de pe stradă intră în casa ta şi se prăbuşeşte acolo. Un astfel de argument ar face ca toată lumea să fie de partea mea. Eram hotărât. Însă chiar atunci a răsunat târâitul telefonului.

Mi s-a părut că nu auzisem niciodată ceva mai terifiant. Era ca şi cum acest târâit îmi dovedea vinovăția. Zgomotul acesta familiar, sinonim cu grijile zilnice sau cu pălăvrăgelile plăcute, nu mai avea nimic de-a face cu aceste semnificații: am început să intru în panică.

Să înceteze odată sirena asta ca un junghi! în culmea neliniştii, mă gândeam că poate era persoana pe care o sunase Olaf, văzuse numărul afişat şi voia să identifice apelantul. Un motiv în plus ca să nu răspund. Mă felicitam că nu aveam robot. În cele din urmă s-a oprit. Tremurând, m-am întins pe canapea. Târâitul telefonului a luat-o de la capăt. Am înşfăcat aparatul şi mi l-am lipit de tâmplă, ca pentru a mă sinucide. Cu un glas sugrumat, am murmurat formula obişnuită.

– Domnul Bordave? am auzit în receptor.

– Chiar el.

– Domnul Bruneche la aparat, pivnicerul dumneavoastră.

Ce tot îndruga acolo? îşi spunea lui însuşi domn: era un provincial.

– Nu înțeleg.

– Aduceți-vă aminte: Salonul aromelor.

N-am răspuns. Atunci s-a lansat în amintiri aşa-zis comune, despre care memoria mea nu păstrase nici cea mai mică urmă. Eram, afirma el, un client bun. La ultimul Salon al aromelor de la poarta Champerret, cu şase luni înainte, cumpărasem de la el o ladă de Gevrey-Chambertin 2003. Admitea că îl uitasem pe el, însă era sigur că îmi aminteam de vin. Nimic din ce-mi spunea nu-mi suna cunoscut. Miroseam o escrocherie cu card bancar.

– Cum v-am plătit? l-am întrebat.

– Cu bani gheață. Întotdeauna plătiți aşa.

Din ce în ce mai bine: plăteam cu bani gheață vinuri care costau cu siguranță cât un pod. Şi făceam asta des.

I-am spus că nu eram Bordave despre care vorbea.

– Nu sunteți Baptiste Bordave?

– Ba da.

– Ei, vedeți!

– Atunci e un omonim.

– Dumneavoastră mi-ați dat numărul de telefon.

Aveam impresia că mă scufund în nisipuri mişcătoare negre ca vacsul. Aş fi vrut să-i cer semnalmentele mele, dar n-am îndrăznit. Cu cadavrul de la picioare, mă simțeam prea suspect ca să atrag atenția cu o întrebare atât de stranie.

– Scuzați-mă, dar trebuie să plec la o reuniune de familie, am improvizat.

Înțelegea foarte bine şi s-a scuzat că m-a deranjat. Însă n-a închis înainte să precizeze că avea chiar în momentul acela un Meursault fenomenal şi că mă lăsa să reflectez.

După ce am scăpat de pivnicer, l-am privit pe Olaf, care zăcea pe jos, şi mi-am dat seama că intruziunea sa îmi împărţea viaţa într-un înainte şi un după. După va veni la timpul potrivit.

Mă preocupa ce fusese înainte.

Cine eram eu? Nimeni n-ar putea răspunde la întrebarea asta atât de vagă.

Chiar punându-mi-o în modul cel mai direct, tot nu găseam nimic. De exemplu, m-am întrebat ce planuri aveam pentru această dimineaţă de sâmbătă: cum mi-aş fi petrecut timpul dacă un scandinav n-ar fi venit să moară în salonul meu? Eram incapabil să spun sau să-mi amintesc ceva care să-mi sugereze vreo pistă.

Ce făceam în general sâmbăta dimineaţa? Habar n-aveam. Mai rău: nu mă interesa. La urma urmelor, nu era imposibil să fi fost personajul acela care cumpăra cele mai bune vinuri de Burgundia cu valize pline de bancnote.

Asta ori altceva!

Pivnicerul vorbise de poarta Champerret. Ştiam că locul acela exista.

Însă nu-mi aminteam să mă fi dus vreodată acolo. Reţinem oare genul acesta de amănunte? M-a cuprins din nou oboseala.

Persoana mea nu mă interesează deloc. Baptiste Bordave nu mă interesa.

Pe când Olaf Sildur îmi stârnea toată atenţia.

Există vreun avantaj în a fi mort?

Răspunsul lui Olaf ar fi fost pasionant, însă, în mod bizar, mi-am pus mie această întrebare: există vreun avantaj în a trece drept mort?

Fireşte. M-am gândit mai întâi la invitaţiile acelea pe care îţi vine un chef nebun să le refuzi: scuzele inventate sună întotdeauna fals şi, fiind mort, nu mai trebuie să inventezi minciuni. La serviciu, nu-ţi mai poate reproşa nimeni absenteismul. Colegii, în loc să spună despre tine cele mai îngrozitoare lucruri, vorbesc despre persoana ta cu emoţie şi nostalgie, mergând până-ntr-acolo încât să te regrete.

Ai de-acum înainte un motiv ideal ca să nu-ţi mai plăteşti facturile. Moştenitorii îşi vor smulge părul din cap din cauza hârţogăriei infernale. Dar cum nu aveam moştenitori, nu-mi făceam griji în această privinţă.

Mi s-a părut brusc că societatea observase cu siguranţă plăcerea periculoasă a acestei simulări şi o parase. Ca de obicei, banca ţinea capul de afiş. Dacă eşti mort, nu mai ai acces la propriul cont. Cârdul tău nu mai funcţionează, nu tu retrageri, nu tu dobânzi. Iată ce i-a descurajat pe mulţi să se joace de-a cadavrul.

Am hotărât să nu mă resemnez. Nu e oare umilitor să constaţi că, până şi în chestiuni atât de cruciale, tot banul dictează?

Suedezul meu avea o mie de euro în portofel. Eu aveam mai multe în contul meu bancar, dar nu atât de multe încât comparaţia să fie nejustificată. De altfel, maşina mea valora probabil de zece ori mai puţin decât a lui.

Şi-apoi, aveam de ales? Centrul meu de gravitaţie îl părăsise deja pe Baptiste pentru Olaf. Nu îmi aminteam nici măcar ce făceam înainte. Cu oarecare efort, aş fi putut să-mi aduc aminte.

Nu m-am înhămat la acest efort: dacă activitatea mea precedentă nu-mi venea de la sine în minte, înseamnă că nu merita osteneala. Era cu siguranţă una din slujbele acelea interşanjabile pe care le accepţi ca să-ţi plăteşti chiria.

Preferam de departe meseria intraductibilă a cadavrului meu. Îmi stârnea imaginaţia. Nu aş învăţa niciodată suedeza. Nu voiam să descopăr că eram contabil sau agent de asigurări.

Pe podea, scandinavul nu dădea încă semne de rigiditate. Identitatea sa ar părăsi fără poticneli trupul flasc pentru a pune stăpânire pe mine.

– Baptiste, i-am spus. Tu eşti Baptiste Bordave, eu sunt Olaf Sildur.

Mă pătrundeam de această nouă legitimitate. Olaf Sildur: îmi plăcea mai mult decât Baptiste Bordave. Câştigam la schimbul ăsta. Pe alte planuri, aş avea de câştigat? Incertitudinea mă incita.

Am îndesat într-o valiză banală câteva haine, apoi am privit cu atenţie mortul: nimic nu te lăsa să te îndoieşti că era Baptiste Bordave. Nimic, în afara unei anchete, desigur, dar nu ar exista nici un motiv să se facă vreo anchetă în legătură cu acest biet individ care ar fi găsit şase luni mai târziu sub forma unui schelet şi despre care s-ar crede că a fost victima unui atac de cord.

Vedeam deja titlurile ziarelor: „Dramă a singurătăţii urbane. A trebuit să treacă o jumătate de an ca să se intereseze cineva de soarta domnului Bordave".

Trebuia să mă hotărăsc să plec. Mă mai reţinea o ultimă chestiune: tasta Redial a telefonului

meu. Ştiam că este un risc idiot. Dar mai ştiam si că, dacă n-aş apăsa pe această tastă, aş fi tentat să revin în apartament, ca un asasin.

Dintre două rele, trebuia să-l aleg pe cel mai mic.

Era ultima oară când foloseam telefonul lui Baptiste Bordave. Ultimul om care formase un număr era fostul Olaf Sildur. Am apăsat tasta Redial.

Am auzit telefonul sunând. Inima îmi bătea mai-mai să-mi spargă venele şi arterele. Şi dacă o să mor şi eu? Să mor la fel ca acela căruia îi uzurpam identitatea? Nu, nu se făcea. Măcar din politețe pentru anchetatorii care n-ar mai pricepe nimic.

Un apel. Două apeluri. Trei. Respiram cu dificultate. Patru. Cinci. Am început să bănuiesc - să sper oare? - că nu va ridica nimeni receptorul. Şase, şapte.

Se va cupla oare un robot? Opt. Nouă.

Ce aş prefera? Să răspundă cineva cu respirația tăiată? Zece. Unsprezece.

Deveneam necuviincios.

Am pus receptorul în furcă şi am respirat adânc, calm şi dezamăgit. Părăsind definitiv apartamentul, am băgat de seamă că memoria mea reținuse melodia celor zece note pe care o provocase tasta Redial: cele zece note ale numărului necunoscut. Asta nu mi-ar permite să aflu numărul, însă era o pistă a cărei amprentă o păstram.

M-am aşezat la volanul Jaguarului şi am închis telefonul mobil al lui Baptiste Bordave. Ar fi fost

mai prudent să nu-l iau cu mine. Dar poți să ştii vreodată ce-ți rezervă viitorul? Şi-apoi, mobilul ăsta n-ar servi ca să mi se ia urma decât în cazul unei anchete şi nu exista nici un motiv să mă tem că se va stârni o asemenea agitație când mi-ar fi constatată dispariția, peste foarte multă vreme, fără nici o îndoială.

Am pornit maşina şi am remarcat cu satisfacție că precedenta incarnare a lui Olaf făcuse plinul. Îmi plăcea tipul.

Am început să rulez şi tocmai mă miram de uşurința cu care înainta automobilul, când am pus brusc frână: la cincizeci de metri de bloc se afla cabina telefonică. Fără să mai parchez maşina, am dat fuga să verific dacă funcționează: nici o problemă. M-am urcat din nou în Jaguar, în culmea perplexității. De ce mă minție mortul?

Pe când mă îndreptam spre vest, am reflectat. Poate că suedezul nu remarcase cabina telefonică? Bizar, era bine amplasată. Ori poate nu avea cartelă telefonică. Am profitat de culoarea roşie a semaforului ca să scotocesc prin portofelul lui şi am dat peste o cartelă încă valabilă. Asta nu însemna nimic, putea să uite că o avea.

Am încercat să-mi alung din minte grija asta idioată. Nu-i aşa că e grozav să fii un om nou? De fiecare dată când reuşeam să prind puțină viteză, îmi dădeam tot mai bine seama de asta.

Azi-dimineață nu eram decât un francez obscur, fără destin. Prin mijlocirea unui miracol, mă reincarnam brusc într-un scandinav misterios, bogat, după câte se părea, şi... am frânat cu toată

puterea: maşina asta mergea perfect. Ce-mi tot îndrugase?

Dacă omisiunea cabinei telefonice putea fi pusă pe seama zăpăcelii, maşina în pană scotea în evidență o minciună sfruntată. Fusesem chiar aşa de tulburat de nu observasem asta mai curând?

Nu mă pricep deloc la mecanică. Se poate oare ca un vehicul care a făcut pană să meargă fără nici o problemă o jumătate de oră mai târziu?

Folosise cu siguranță cuvântul „pană".

Mintea mea îi căuta scuze, aşa că le-a găsit: suedezul putea să exagereze ca să-şi justifice intruziunea în casa mea.

Poate că era genul acela de maniac care se îngrozeşte dacă scumpa lui caroserie scoate un zgomot ciudat. N-ar fi îndrăznit să-mi spună: „Scuzați-mă, maşina mea are un bâzâit ciudat, pot să folosesc telefonul dumneavoastră?". N-ar fi părut destul de grav. Politețea l-a constrâns să pretexteze o pană. Da, asta trebuia să fie. Nu era suficient că ar fi fost posibil?

Ceea ce era limpede, e că voiam să cred. Multe lucruri, din ce în ce mai multe, şchiopătau în realitate, iar eu preferam să le ignor. Simțeam nevoia să mă conving că versiunea mortului era adevărată sau măcar acceptabilă.

Dacă nu, trebuia să conchid că este vorba de un complot şi refuzam o asemenea paranoia.

Pentru prima oară în viața mea, aveam impresia că sunt liber. Convingerea asta era atât de puternică, încât amintirile lui Baptiste Bordave dispăruseră, ca să zic aşa, după cum o dovedise

conversaţia telefonică cu pivnicerul. Tabula rasa: care adult n-ar visa una ca asta?

Or libertatea nu se poate împiedica de suspiciuni. Cel care a decis să fie liber nu poate avea gânduri meschine, chiţibuşare, contabile, de ce a zis aia şi nu asta etc. Voiam să trăiesc pe picior mare, să mă bucur că exist. Nimic mai bun decât să adopţi identitatea unui necunoscut pentru a cunoaşte beţia necuprinsului.

Am ajuns în Versailles. Alesesem direcţia asta fără să reflectez deloc. Unde altundeva mă puteam duce? Trebuia să-mi descopăr casa. Dacă mi-ar fi spus cineva că într-o bună zi o să locuiesc în Versailles, nu l-aş fi crezut. Din partea unui străin, adresa asta părea să aibă mai puţine conotaţii. Un scandinav putea trăi în oraşul ăsta fără să aibă profilul unui versaillez. Am izbucnit într-un râs răutăcios când am văzut vila. Aveam oroare de vile. Vila este întruchiparea ideii pe care sufletele simple şi-o fac despre lux. Instinctul completează: „Vila - visul meu". Orice vilă se numeşte aşa. O vilă nu are ferestre, ci pereţi de sticlă. Le detest funcţiunea.

Ferestrele le servesc locuitorilor unei case să vadă exteriorul, în vreme ce pereţii de sticlă le servesc locuitorilor unei vile să fie văzuţi din exterior. Dovada este faptul că peretele de sticlă coboară până la podea: or picioarele nu privesc. Asta îţi permite să le arăţi vecinilor că porţi pantofi frumoşi chiar şi atunci când stai acasă.

O vilă are o grădină, dacă se pot numi grădini aceste întinderi de un verde crud în care ai căuta în zadar un copac demn de acest nume - „mai cu

seamă, fără copaci mari, pentru că mănâncă lumina", spune burgheza. Da, pentru că vila conține înainte de toate o burgheză, având în vedere că nimeni altcineva nu vrea să locuiască acolo.

Am exclus din start posibilitatea ca predecesorul meu să fi fost cel care a ales să locuiască aici. Nu întâlnisem niciodată vreun suedez, dar nu exista nici un motiv să-i bănuiesc de atâta prost gust. Exista oare o doamnă Sildur?

Era suedeză? în orice caz, avea nişte gusturi care prevesteau relații execrabile între noi.

Am hotărât să pândesc prin pereții de sticlă. Cei care locuiau acolo sperau să fie observați: nici un gard nu te împiedica să vezi terenul de minigolf care le servea drept grădină. Voiau un voyeur, vor avea parte de unul. Şi ce distracție să-ți spionezi nevasta, să o descoperi fără ştirea ei!

Parcasem Jaguarul ceva mai departe pentru ca ea să nu-şi dea seama de întoarcerea soțului. Mă plimbam, făcându-mă că plouă.

Oare ce nume o fi având o suedeză?

Ingrid? Selma?

Au trecut câteva ore. Am avut vreme să examinez toate ipotezele. Doamna Sildur era o rentieră bătrână, luată în căsătorie din interes. Ar face un atac de cord când îi voi povesti soarta lui Olaf şi aş moşteni o avere. Doamna Sildur se numea Latifa şi era o tânără marocană a cărei frumusețe m-ar vrăji.

Doamna Sildur era paraplegică şi se deplasa într-un fotoliu cu rotile. Nu exista nici o doamnă Sildur, ci un domn Sildur care se numea Bjorn.

Mi se părea imposibil ca un bărbat să aleagă vila asta: poate doar pentru că nu-l cunoşteam pe Bjorn.

Inventarul acesta m-a pasionat într-atât, încât răbdarea mea a atins o dimensiune fabuloasă. Pe la ora şapte seara, nu văzusem încă pe nimeni, dar trebuia să merg la toaletă. In buzunar, cheile îmi ardeau mâna. Nemaiputând să rezist, am împins bariera, am mers până la scară, am încercat mai multe chei şi am găsit-o pe cea potrivită. Uşa s-a deschis. Am intrat ţinându-mi respiraţia şi m-am trezit într-un vestibul de marmură albă.

In vârful picioarelor, am explorat câteva încăperi şi am reperat baia. Zgomotul apei trase a fost mai puţin discret decât m-am aşteptat: acum erau cu siguranţă la curent cu prezenţa mea. Totuşi nu mi-a ieşit nimeni în întâmpinare.

Se părea că eram singur.

Vila făcea parte din categoria de poncifuri de care mă temeam. Clanţele uşilor erau aurite. În salon, pardoseala şi masa erau din marmură albă. Cu toate acestea, interiorul inspira o oarecare simpatie printr-un simţ al confortului decadent. Te scufundai în canapele şi fotolii de nu-ţi venea să te mai ridici.

La etaj erau mai multe camere mari.

Am descoperit fără întârziere urme feminine: o baie plină de cosmetice, cincisprezece feluri de şampoane. Rochii împrăştiate. Am lăsat baltă ipoteza cu Bjorn. Fuste strâmte şi scurte: mirosea a tinereţe şi a subţirime. Nu mă însurasem cu vreun butoi vechi.

Nimeni: mă căsătorisem cu fiica văzduhului, cu Arleziana[1]. În buzunarul stâng aveam prezervativele predecesorului meu: pesemne că eram un cuplu foarte liber. Nici măcar nu-mi cunoşteam soția şi deja mă înşela. Şi eu pe ea, după câte se părea.

Îmi era foame. Am coborât la parter.

Nimic nu poate fi mai plăcut decât să mănânci în bucătăria altcuiva. În frigiderul american, era cu ce să hrăneşti întreaga Suedie: somon afumat, smântână, dar şi alimente obişnuite. Am luat câteva ouă si nişte brânză si mi-am pregătit o omletă.

Într-un colț, am zărit nişte pâine: am pipăit-o, era din dimineața aceea.

Am pus la prăjit câteva felii, nu fără a fremăta la gândul că predecesorul meu mâncase fără îndoială şi el aşa ceva la ultimul său mic dejun.

Pe când mestecam de zor, am auzit deschizându-se usa de la intrare. Nici măcar nu mi-a trecut prin minte să fug.

Probabil că mirosea peste tot a pâine prăjită şi a omletă, la ce bun să mă ascund? Şi-apoi, trebuia să mă obişnuiesc cu această legitimitate de necrezut: eram la mine acasă. Fatalist, mi-am umplut gura cu pâine şi m-am prefăcut că sunt în largul meu.

Mirosul mâncării a atras-o în bucătărie pe cea care bănuiam că-mi este soție. N-a părut mirată să mă vadă.

Eram de o mie de ori mai surprins decât ea.

[1] L'Arlésienne: povestire de Alphonse Daudet, pusă pe muzică de Georges Bizet

– Bună seara, a spus cu un zâmbet fermecător.
– Bună seara, am răspuns cu gura plină.
– Olaf nu e cu dumneavoastră?
N-am avut inspirația să-i spun că eu eram acela.
– Nu, am zis ridicând din umeri.
Versiunea asta i s-a părut normală.
A ieşit din bucătărie şi a urcat la etaj.
Descumpănit, mi-am golit farfuria.

Nu auzisem niciodată vorbindu-se despre ospitalitatea suedeză, dar eram uluit: această tânără persoană dădea în bucătăria ei peste un necunoscut şi nu se ofusca din pricina asta. Părea chiar să creadă că nimic nu e mai firesc. Ceea ce m-a siderat cu totul a fost că nici măcar nu m-a întrebat cine eram. Eu, în locul ei, m-aş fi azvârlit afară.

Vila mă pregătise să întâlnesc pe altcineva. Femeia asta tânără, de vreo douăzeci şi cinci de ani, nu avea nici una dintre caracteristicile populației peste care dai în genul ăsta de locuință: se arătase primitoare, nu mă interogase ca să-mi verifice gradul de frecventabilitate, nu manifestase neîncredere. Am pus aceste virtuți pe seama naționalității şi în clipa următoare mi-a fost necaz pe mine: mă comportam la fel ca toată lumea, atribuindu-i primei suedeze întâlnite caracteristici pe care mă grăbeam să le decretez tipic suedeze, ca şi cum cu o rândunică s-ar face primăvară, ca şi cum personalitatea necunoscutei n-ar avea nimic de-a face cu asta. Cu siguranță că în Suedia, ca oriunde în altă parte, existau burghezi neîncrezători şi închistați. Mi-am amintit de

filmele lui Bergman, cu neveste severe cu guler înalt.

Predecesorul meu avea bun-gust. Tânăra avea înfățișarea scandinavei ideale: înaltă, zveltă, blondă cu ochi albaştri, trăsături asortate la delicatețea generală.

Cel mai grozav mi se părea că, fără s-o ştie, era soția mea. Am zâmbit, terminând de mâncat. Ce situație delicioasă.

Nu-i ştiam prenumele.

M-am dus să fumez o țigară în salon.

Tânăra mi s-a alăturat.

– Rămâneți aici, desigur?

– N-aş vrea să vă deranjez, m-am bâlbâit, sincer intimidat.

– Nu mă deranjați. Olaf v-a arătat camera dumneavoastră?

– Nu.

– Urmați-mă, vă conduc.

Am văzut cu consternare că-mi ducea bagajul şi m-am repezit să i-l iau din mână. La etaj, mi-a arătat o cameră spațioasă, dotată cu toate accesoriile confortului din revistele de decorațiuni.

– Vă las să vă instalați, a zis coborând scările.

Voiam s-o rog să rămână cu mine.

N-am îndrăznit.

Apartamentul meu dădea într-o sală de baie doar pentru mine. Am făcut pe îndelete un duş cu nişte produse pe care le bănuiam a fi suedeze. Dacă era şi o saună în locuința asta? Nu, asta e la finlandezi. Acum, că eram fericitul soț al unei scandinave, nu mai aveam voie să fac greşeli de începător. Un halat flauşat mă aştepta. Am ezitat

să mă preumblu în ținuta asta prin casă, apoi m-am gândit că asta îmi va furniza un subiect de conversaţie şi că va fi. un test de familiaritate.

Găsindu-mi gazda în bucătărie, am întrebat-o dacă îmi permitea această ținută lejeră sau prefera să trec la costum şi la cravată. A părut surprinsă.

– Nu, e foarte bine aşa. V-a spus Olaf când se întoarce?

Am răspuns negativ, ceea ce n-a părut să o mire deloc.

– Am pus nişte şampanie la rece.

Vreți?

Am făcut ochii mari.

– Cu ce ocazie?

– Am eu poftă. Vă place?

– Da.

A destupat o sticlă de Veuve Clicquot. M-a tulburat gândul că, fără s-o ştie, avea ceva în comun cu această doamnă[2].

– Îmi place grozav şampania şi detest să beau singură. Îmi faceți un serviciu.

– Sunt servitorul dumneavoastră.

Vinul era atât de rece, încât îți dădeau lacrimile. L-am preferat mereu aşa.

– Cum vă numiți?

– Olaf, am spus fără nici o ezitare, încurajat oarecum de bulele amețitoare.

– La fel ca soțul meu, a remarcat ea.

Aşadar erau căsătoriți de-a binelea.

[2] Joc de cuvinte intraductibil: Veuve Clicquot - marcă celebră de şampanie; veuve - văduvă, (n. t.)

Aşadar era văduvă de-a binelea. Doar dacă nu mă accepta ca soţ. Cum să-i explic situaţia asta?

Mi-a umplut cupa. Mi-am dat seama că ratasem ocazia, ar fi trebuit s-o întreb care-i este prenumele atunci când mă întrebase cum mă numesc. Acum, n-ar mai suna firesc.

– Şampania e cea mai bună mâncare, a zis ea.

– Vreţi să spuneţi cea mai bună băutură care să însoţească o mâncare? am adăugat eu ca un francez dornic să dea lecţii despre subtilităţile limbii sale.

– Nu. Vedeţi dumneavoastră, eu nu cinez. Şampania înseamnă băutură şi mâncare.

– Atenţie la beţie.

– Sunt în căutarea ei. Beţia şampaniei e o comoară.

Vorbea fără urmă de accent. Eram uimit. In mod paradoxal, lucrul acesta scotea în evidenţă originea ei străină.

Pronunţia ei prea perfectă nu era cea a unei franţuzoaice get-beget.

– Scuzaţi-mă că nu vă vorbesc în suedeză, a început ea.

– Aveţi dreptate, am întrerupt-o. Nu trebuie pierdut nici un prilej de-a vorbi limba ţării în care trăieşti.

Speram că astfel scăpasem basma curată. Spusesem lucrul ăsta ca pe un argument plin de autoritate: nu eram mândru, însă nu vizam decât eficacitatea. Surprinsă, n-a mai comentat. Am tras concluzia că făcusem o gafă.

– O să vă las, probabil că sunteţi obosită

– Nu. Trebuie să terminaţi sticla asta împreună cu mine. Doar n-aţi vrea s-o golesc singură. Vorbiţi-mi despre dumneavoastră, Olaf.

Era prima oară când eram numit, când ea mă numea, aşa. Nelinişstea a prins rădăcini în rotulele mele, mi-a urcat până în vârful firelor de păr şi a efectuat traseul ăsta de mai multe ori.

Anumite cuvinte capătă un înţeles deplin abia în gura celorlalţi. Mai cu seamă prenumele. Vrăjit şi confuz, n-am găsit nimic de zis.

– Iertaţi-mi indiscreţia, s-a scuzat ea. Nu-mi stă în fire. Şampania e de vină.

A golit sticla în cele două cupe şi a ţinut un toast:

– Pentru întâlnirea noastră!

– Pentru întâlnirea noastră.

A băut-o dintr-o singură sorbitură.

Când a ajuns la fundul cupei, mi s-a părut că ochii ei îşi dublaseră volumul.

– Şampania e aşa de rece încât bulele s-au întărit, a zis ea. Ai impresia că bei pulbere de diamante.

Când s-a lăsat noaptea, m-a cuprins din nou spaima.

Situaţia asta nu putea să fie firească.

Am recapitulat: în ajun, fusesem la un dineu în cursul căruia un invitat îmi indicase calea pe care trebuia s-o urmez în cazul când cineva ar avea bizara idee de-a veni să moară la mine acasă. Chiar în dimineaţa asta, un necunoscut venise la mine ca să moară. Desigur, imobilul meu avea interfon, ceea ce la Paris nu se întâmplă prea des;

Olaf ar fi putut să sune la un alt etaj. Dar sunase la mine, ca şi cum pe mine m-ar fi ales.

Cu două minute înainte să-şi dea duhul, avusese vreme să mă mintă în două rânduri: cu privire la cabina telefonică şi cu privire la maşină.

Exista oare vreo legătură între serată şi evenimentul de azi-dimineață? Nu urmasem sfaturile pe care le împărțise cu dărnicie individul acela. Presupun că, fără el, aş fi chemat imediat salvarea, fără vreo umbră de ezitare. Vorbele acestui monden mă opriseră, mă făcuseră să reflectez şi, în timpul acestor minute de conciliabul intim, în mintea mea se strecurase gândul nebunesc al unui schimb de identitate.

Şi dacă cineva complotase pentru ca eu să născocesc acest plan? Apelul telefonic al pivnicerului făcea oare parte din scenariu? Nu era imposibil: mă făcuse să par foarte străin de acest Baptiste Bordave, descriind comportamente de care nu-mi aminteam. Evocase chiar vinul de Meursault. Din partea unui vânzător de vinuri din Burgundia, nu era ceva neverosimil. Şi totuşi nu aveam de ce să mă înfior pentru că alesese numele personajului din Străinul? Nu făcusem o afacere bună cu Baptiste Bordave? De ce era el alesul acestui mister?

M-am întors în pat. Mă sprijineam pe un argument solid: la baza acestei poveşti exista un cadavru. Olaf Sildur nu-şi simulase propria moarte. Trebuia să fii pe de-a-ntregul paranoic ca să-ți imaginezi că cineva sacrificase viața unui om pentru plăcerea de-a mă duce pe mine de nas.

De altfel, ce dovadă aveam că murise?

Nu eram medic. Îi pipăisem pulsul, îi ascultasem inima: în zilele noastre, există cu siguranţă droguri sau dispozitive care îţi permit să-i disimulezi bătăile pe o anumită durată. Nu ştiam nimic despre asta, dar mi se părea posibil.

Dacă Baptiste Bordave ar fi fost doctor, n-ar fi fost tras pe sfoară atât de uşor.

Ardeam de nerăbdare să mă întorc în apartament ca să verific: o mie la unu că leşul nu mai era acolo.

Însă nu mă mai puteam întoarce la vechea mea adresă: eram considerat mort. De ce era chestia asta ireversibilă? Pentru că aveam chef să nu mai fiu Baptiste Bordave. Mai rău: voiam să fiu Olaf Sildur.

Îl trimiseseră la cineva care nu avea nici o relaţie, nici măcar cu el însuşi, un bărbat de talie, vârstă şi culoare a părului asemănătoare. Greutatea şi naţionalitatea erau diferite, însă acestea sunt caracteristici mai uşor de modificat decât vârsta si înălţimea. Mai cu seamă, i se trimisese un individ a cărui soartă era mai de invidiat decât a lui: bogat, dotat cu un Jaguar şi cu o vilă în Versailles.

Last but not least, căsătorit cu o creatură de vis. Cine n-ar vrea să fie soţul unei asemenea femei? Mă întrebam dacă ea era la curent cu complotul. Nu se arătase oare fermecătoare, primitoare, discretă cu privire la mine? Fără a mai vorbi de felul încântător în care mă invitase să beau o şampanie al cărei nume pica la ţanc.

Ultima ipoteză mi-a displăcut. Dacă acceptam fără greutate faptul că toată povestea asta era o

înscenare, nu puteam suporta ca fata să fie în cârdăşie cu cineva. Nu se potrivea cu ceea ce ştiam despre ea.

„Ceea ce ştii despre ea? Ce ştii tu despre ea?" Ştiam nişte rochii împrăştiate, nişte ochi, o siluetă, un glas, o înclinație pentru cinele compuse exclusiv din şampanie şi nu pentru şampania de la cină.

Şi dacă juca teatru? Avea un fizic de comediană - nu, era ridicol, aşa ceva nu exista, un fizic de comediană, cum era posibil să inventezi expresii atât de găunoase? Pe deasupra, ce comedie îmi jucase? Nu-mi spusese nimic despre ea, decât, în treacăt, că era soția lui Olaf, ceea ce de altfel bănuiam.

Vechiul meu prenume mi-a dat dreptul s-o botez Sigrid. Numele îmi plăcea.

Am adormit cu gândul ăsta. În odaia de alături moțăia văduva lui Olaf, Sigrid Sildur, care habar n-avea despre văduvia sa şi despre învierea soțului ei.

M-am trezit la ora unsprezece dimineața. Mai dormisem vreodată până atât de târziu? Noua incarnare avea desigur o mare influență. Există oare vacanță mai deplină decât aceea în care Ce desparți de propriul sine? E lucru ştiut că în vacanță dormi mai bine.

O mireasmă de cafea plutea prin vilă.

Am auzit-o pe Sigrid mergând în vârful picioarelor. Soția mea avea pentru mine atenții delicate. Mi-ar fi plăcut să-mi aducă micul dejun la pat, dar ar fi fost prea mult să cer aşa ceva unei neveste întâlnite abia în ajun.

Atunci când nu poți avea micul dejun la pat, duci patul la micul dejun: m-am înfăşurat în halatul la fel de confortabil ca o saltea matlasată de puf şi am coborât.

– Bună ziua, Olaf! a zis ea cu un zâmbet delicios.

– Bună ziua, am răspuns, înghițindu-l pe Sigrid, care îmi stătea pe vârful limbii.

– Vrei cafea?

– Da, mulțumesc. Poate că e cam târziu pentru micul dejun.

– Nu. Aici nu există oră.

M-a servit cu un bol de cafea şi cu cornuri, apoi s-a îndepărtat. De ce pleca?

Am mâncat cu un amestec de lăcomie şi ciudă.

S-a întors cinci minute mai târziu.

– Mai doreşti ceva?

Aş fi vrut să-i răspund: „Da, să-mi ții companie". Dar era de neconceput.

– Nu, mulțumesc, totul e perfect.

– Duminica rămân aici. E singura zi din săptămână în care va trebui să-mi suporți prezența.

– Prezența dumitale e foarte plăcută.

A zâmbit la ceea ce i s-a părut a fi doar o politețe şi a trecut în camera de alături.

Perplexitatea mea a crescut. Îmi vorbea ca şi cum ar fi fost prevăzut că voi rămâne aici multă vreme. Nu ceream nimic mai mult, însă era limpede că se comitea o greşeală în legătură cu persoana. Cine se presupunea că eram?

În plus, se scuza că e la ea acasă.

Asta mă stingherea. Eu eram cel care o deranja, nu invers. Ospitalitatea împinsă până în acest punct nu înceta să mă uimească.

Sau poate că mă înşelam grav. Olaf făcea parte dintr-o bandă şi o anunțase pe Sigrid că şeful bandei va locui la ei pe o durată nedeterminată.

În biblioteca din salon am găsit un roman tradus din suedeză: Miere de bondari de Torgny Lindgren. Nu auzisem niciodată vorbindu-se despre el.

M-am tolănit pe canapea şi am început să citesc. Era povestea unei conferențiare care, în urma unei misterioase neînțelegeri, devenea ostatica a doi frați nebuni, în Marele Nord. Era excelent şi nu mă mai puteam opri. Sigrid traversa din când în când livingul cu paşi vătuiți, ca să nu mă deranjeze.

După ce am terminat cartea, am adormit fără să-mi dau seama. Canapeaua era o capcană de confort şi, cum eram îmbrăcat cu halatul meu, totul mă îndemna la somn. Să dormi când îți vine e chiar mai bine decât să mănânci între mese. Am ținut ochii închişi încă multă vreme după ce m-am trezit, savurând cu tot trupul acest exces de odihnă. Din spatele pleoapelor închise, am ghicit că se făcuse noapte. Încetul cu încetul mi-am dat seama că cineva respira lângă mine.

Am deschis ochii şi am văzut-o pe Sigrid care, aşezată în fața mea, mă privea pe întuneric. Am tresărit.

– Ai mult somn de recuperat, a remarcat ea.

Da. Pe vremea când mă numeam Baptiste Bordave, mă urmărea insomnia.

– Eşti de mult aici? am întrebat-o.

– Nu. Ştiu că e nepoliticos.

Aş fi vrut să-i spun cât de fericit eram că mă studiase.

– Eu sunt necioplit că adorm în salonul dumitale. Te invadez.

– Eşti la dumneata acasă aici.

Era o formulă de politeţe? Ori confirmarea faptului că mă lua drept şeful bandei lui Olaf?

– Mi-a plăcut cartea, am spus arătând spre Miere de bondari.

– E fascinantă. Preferi gustul dulce sau sărat? m-a întrebat ea, dovedind astfel că o citise.

– Depinde.

Nu eram prea mândru de răspunsul meu.

– De pildă, aici, acum, ce-ai vrea să mănânci?

Aveam gura uscată, îmi era imposibil să analizez. Trebuie să fi simţit că limba mea căuta informaţii pe palat, fiindcă a spus:

– Gura îţi este uscată. Ţi-e mai degrabă sete decât foame.

– Aşa e.

– Însă apa nu e indicată: îţi trebuie o băutură care să aibă gust. Dar nu un gust care să te izbească, precum cafeaua, nici unul care să obosească, precum sucul de fructe. Un whisky te-ar termina, fiindcă abia te-ai trezit.

– Un diagnostic incontestabil.

– Există o soluţie perfectă: o licoare care îţi va alina setea şi îţi va da bucurie şi tonus, va răspunde chemării palatului şi te va exalta, îţi va uşura viaţa şi îţi va reda totodată gustul vieţii.

– Ce nectar e ăsta?

– Şampanie frapată.

Am izbucnit în râs.

– Spune mai degrabă că dumneata mori de poftă.

– Aşa e. Dar îmi place ca dorinţele mele să se potrivească cu cele ale oaspetelui meu.

Ei drace, îmi făcea avansuri? Se impunea prudenţă.

– Aveţi o provizie mare de şampanie?

– N-ai idee. Vrei să vezi?

Mi-a întins mâna ca să mă invite să verific imensitatea stocului de şampanie. Situaţia asta era prea frumoasă ca să fie adevărată. Am pus mâna într-a ei, care s-a vădit mortal de plăcută.

M-a condus la subsol, alcătuit din mai multe încăperi spaţioase, ticsite de lăzi cu conţinut misterios. In aer plutea acea mireasmă care-mi place cel mai mult dintre toate, compusă dintr-un amestec de mucegaiuri delicate, praf vechi, întuneric şi mister: o mireasmă de pivniţă. Îmi venea să plâng.

– Nu asta ne interesează, a zis Sigrid, dar iată camera frigorifică.

Erau acolo provizii inimaginabile de şunci, brânzeturi, legume, smântână, sosuri - cu ce să te hrăneşti vreme de mai multe luni.

– O să aibă loc un război? am întrebat-o.

– Despre asta ştii mai multe decât mine. Crama e acolo, iar acum iată fericirea.

A deschis o uşă. Am văzut un bazin adânc de vreo treizeci de centimetri, vast, umplut cu o apă presărată cu sloiuri de gheaţă, din care se iţeau la

suprafaţă puzderie de gâturi de sticle de şampanie.

Ai fi crezut că e o inundaţie datând din era glaciară ce invadase mormântul acelui împărat chinez care fusese îngropat împreună cu mii de statui de războinici purtând efigia armatei sale.

– Visez, am murmurat.

– In felul ăsta, în orice moment din zi ori din noapte, avem şampanie la temperatura ideală.

– Câte sticle sunt?

– Habar n-am. O maşinărie se ocupă de menţinerea curentului şi de regenerarea apei în sloiuri. Sticlele nu trebuie să fie prea apropiate una de alta, pentru ca bucăţile de gheaţă să poată circula.

– Şi e doar Veuve Clicquot?

– E preferata mea, dar avem şi Dom Perignon, preferata lui Olaf. Pe lângă asta, avem şi Roederer şi Krug.

– Cum faceţi ca să le reperaţi?

Maliţioasă, m-a condus în faţa unui tablou de bord acoperit cu butoane şi cu etichete ce repertoriau şampanii şi ani.

– Când apeşi butonul pentru şampania aleasă, sticlele se luminează. De exemplu, Roederer 1982.

A apăsat tasta. Au apărut mai multe sticle învăluite într-un nimb verde-jad.

– Dacă apeşi toate tastele deodată...

Bazinul a devenit şi mai feeric, dând la iveală o suprapopulaţie portocalie de Veuve Clicquot, strălucirea albăstrie a sticlelor de Dom Pérignon, insuliţele violete de Krug.

– Un sistem de ventuze ține sticlele în picioare, la distanță unele de altele.

Bazinul este lung şi îngust, înconjurat de un culoar, pentru a facilita accesul la fiecare marcă. De care vrei?

– În onoarea lui Olaf, mi-ar plăcea să beau un Dom Pérignon.

N-am îndrăznit să precizez că nu băusem niciodată aşa ceva. Asemenea lucruri nu trebuiau să-i fie necunoscute unui personaj atât de important ca mine.

Pe de altă parte, voiam să descopăr şampania preferată a predecesorului meu.

A apucat o sticlă şi a pus-o într-o frapieră pe care o umpluse în bazin.

Eram uimit de densitatea sloiurilor.

Sigrid a deschis un frigider plin de cupe strălucind de chiciură, a luat două şi a urcat din nou în salon, insistând să-mi spună cât este de importantă temperatura paharului. Am urmat-o, uluit şi docil, părăsind cu regret această peşteră a lui Aii Baba.

– Vrei să deschizi sticla? a propus ea.

M-am achitat de această sarcină, atenuând cu mâna explozia dopului, ca să obțin zgomotul unui glonț tras cu amortizorul, luând foarte în serios personajul care îşi închipuia ea că eram.

– În sănătatea lui Olaf? a propus Sigrid.

– Care din ei?

– Nu cunosc decât doi: dumneata şi el. Să toastăm pentru cel absent.

Îi datoram măcar atâta lucru. Am băut prima mea înghițitură de Dom Perignon: mi s-a părut

mai vioi şi mai subtil decât văduva, însă poate era din pricină că petrecusem o zi mult mai plăcută decât în ajun. M-am străduit să-mi ascund tulburarea sub masca unui bărbat de lume obişnuit cu genul ăsta de plăceri.

– E prima oară când beau şampanie imediat după siestă, am spus.

– Cum e?

– Perfectă. Ai avut dreptate, e tocmai ce-mi trebuia.

– Aseară ai cinat. În seara asta posteşti. Nu găseşti că pe stomacul gol şampania are un gust mai bun?

– Poate. Ți se întâmplă să şi mănânci?

– Nu prea des.

– Eşti manechin?

– Nu. Nu lucrez. Am o viață trândavă şi luxoasă.

A zâmbit şi a umplut din nou cupele.

– De câtă vreme îl cunoşti pe Olaf?

am întrebat-o.

– M-a întâlnit acum cinci ani.

– „M-a întâlnit", o spui ca şi cum n-ai avea nimic de-a face cu asta.

– Cam aşa stau lucrurile. Fratele meu era dealer de droguri. Ca să-şi dea seama dacă marfa pe care o vindea era bună, o testa pe mine. Eram degustătoarea lui de heroină. Dar nu mă puteam mulțumi doar să gust. Când m-a cules Olaf, eram inconştientă, supradoză completă. M-am trezit aici.

– Nu ştiam că Olaf flirta cu mediul acesta, m-am hazardat.

– Tocmai, nu flirta deloc. Condiția ca să rămân aici a fost să nu mă mai ating niciodată de droguri. Olaf are oroare de aşa ceva. Dezintoxicarea a fost dură. Am rezistat pentru că voiam să rămân aici.

– Îți place vila?

– Cui nu i-ar plăcea?

N-am îndrăznit să-i spun că mi se părea înfiorătoare.

– E un locşor confortabil, am răspuns.

– Pentru mine, este mântuirea. Fratele meu nu poate să afle unde sunt, e foarte departe de casa lui. Locuiam, el şi cu mine, lângă Bobigny, mi-a pierdut urma.

– Eşti franțuzoaică?

– Nu ştiai?

A râs.

– Crezi că aduc a suedeză? m-a întrebat ea.

Era exact ceea ce gândisem, dar am făcut pe tipul blazat:

– Asta nu înseamnă nimic. Olaf nu pare suedez.

– Nici dumneata, a adăugat ea. Olaf m-a învățat să vorbesc corect. Aşa cum ştii, vorbeşte franțuzeşte cu multă distincție. Nu mai am nimic în comun cu cea care eram înainte să mă întâlnească.

Şi eu la fel. În mod hotărât, întâlnirea cu Olaf îi făcea pe mulți să se schimbe.

– E cineva, am spus.

– O, da. Îl iubesc mult. Evident, nu-l iubesc aşa cum îşi iubeşte o soție soțul.

Evident? Ce era aşa de evident în asta?

– II iubesc mai mult de-atât, a conchis ea.

Tot nu înţelegeam nimic.

– Dar te plictisesc vorbind atâta despre mine.

– Dimpotrivă.

– E rândul dumitale să-mi povesteşti cum l-ai întâlnit pe Olaf.

Eram contrariat.

Providenţa şi-a făcut apariţia sub înfăţişarea unei pisici. O pisică grasă şi înceată, care s-a îndreptat cu o maiestate îmbufnată spre stăpâna casei.

– E Biscuit, mi-a explicat ea. Vine să-şi ceară cina.

Avea un aer poruncitor, ofensat că trebuia să-i aducă aminte slujitoarei sale care îi era datoria.

Ea s-a dus în bucătărie şi a desfăcut o cutie de pate pentru pisici de lux, pe care a răsturnat-o într-o farfurie adâncă.

A aşezat-o pe podea. Am terminat sticla de şampanie privindu-l pe Biscuit cum îsi devorează tainul.

– Eu l-am cules pe Biscuit acum doi ani, aşa cum m-a cules Olaf pe mine.

Era un motănel slab şi speriat.

– S-a schimbat.

– Vrei să spui că s-a îngrăşat?

– Da. Şi nu mai pare deloc speriat.

A râs.

Îmi era foame. Aş fi vrut să pot cere de mâncare aşa cum făcuse Biscuit. Oamenii fiind constrânşi la ipocrizie, am întrebat-o dacă nu îi este foame. Pesemne că n-a auzit întrebarea, fiindcă a zis:

– Ştii, fără Olaf aş fi moartă în clipa asta. Şi asta nici măcar n-ar fi grav, având în vedere viaţa pe

care o duceam înainte. Olaf nu s-a mulțumit să mă salveze, m-a învățat ce contează în viată.

Începea să mă enerveze cu sfântul ei Olaf. Îmi venea să-i spun că murise şi că la mine trebuia să se gândească, pe mine trebuia să mă hrănească. M-am mulțumit cu o măgărie:

– Vrei să spui că te-a învățat să înlocuieşti heroina cu alcoolul?

A izbucnit în râs.

– Chiar dacă nu m-ar fi învățat decât pita, tot ar fi grozav. M-a învățat mult mai multe.

N-am vrut s-o întreb ce o învățase Olaf. I-am spus fără înconjur că îmi era foame.

A părut să se trezească:

– Scuză-mă, nu-mi îndeplinesc îndatoririle.

Aşa era.

– Ce vrei să mănânci?

– Nu ştiu. Ce mănânci şi dumneata.

– Mie nu-mi vine niciodată să mănânc.

– In seara asta, vei face o excepție.

Spui că nu-ți place să bei singură, mie nu-mi place să mănânc singur.

Manierele mele au surprins-o, însă eram un bărbat suficient de important ca să mi se supună. A deschis frigiderul şi, cu toate că dădea pe dinafară de provizii, i-a cântărit conținutul cu un aer descumpănit. Ai fi putut s-o crezi o cochetă etalându-şi garderoba bine garnisită şi gata să conchidă că nu are ce să pună pe ea.

Am hotărât s-o ajut:

– Uite, avem escalopuri, paste proaspete, ciuperci, smântână. Gătesc eu, bine?

A părut uşurată.

– Pot să te ajut cu ceva? m-a întrebat.

– Spală ciupercile şi taie-le felii.

Am curăţat usturoi, l-am zdrobit si l-am călit în unt împreună cu carnea.

Ciupercile mărunţite se înăbuşeau în altă tigaie. Am pus totul laolaltă într-o cratiţă împreună cu un borcan întreg de smântână groasă.

Sigrid mă privea neliniştită.

– Olaf nu face la fel? am întrebat-o.

– Nu ştiu. Nu l-am văzut niciodată gătind.

Ce era cu cuplul ăsta? Şi de ce continuam să-i spun Sigrid? Avea cu siguranţă un prenume franţuzesc. Care?

Nu mi-l puteam imagina.

– Ai un vin roşu care să meargă cu mâncarea?

– Trebuie să fie în cramă, dar nu mă pricep deloc.

Am zărit o sticlă de vin roşu într-un colţ al bucătăriei.

– Şi ăsta?

– A, da. Pesemne că l-a scos Olaf.

S-a apropiat ca să citească eticheta.

– Clos-Vougeot din 2003. E bun?

– Remarcabil, scoate-i dopul.

Nu-mi venea să cred pe ce ton degajat îi vorbeam.

– Cinăm în bucătărie sau în sufragerie?

In bucătărie nu exista un perete de sticlă, fapt care m-a făcut să aleg încăperea asta. Cea care nu se numea cu siguranţă Sigrid a pus tacâmurile. Am fiert pastele şi le-am pus pe masă.

– Delicios, a zis ea politicos.

– Acceptabil. Am făcut mai mult ca să ne rămână şi pe mâine. E un fel de mâncare care câştigă aşteptând.

Speram s-o consterneze perspectiva de-a mânca acelaşi lucru a doua zi. Dar s-a folosit de acest pretext ca să se limiteze doar la a ciuguli. „M-ai asigurat că va fi mai bună mâine." Femeile care nu se ating deloc de mâncare mă enervează. Eram cât pe ce să i-o spun, însă m-am răzgândit: nu era cazul să fiu aşa de răutăcios cu o persoană care mă primea cu atâta amabilitate şi îmi oferea Clos-Vougeot din 2003.

– E un vin grozav.

– Cu siguranță, a răspuns Sigrid luând o înghițitură. Însă palatul meu nu e destul de delicat ca să-şi dea seama.

– Nu-ți place?

– Nu pe cât aş vrea.

– Înțeleg. Eşti o împătimită a şampaniei.

– Aşa e.

Încă nu îndrăzneam să o întreb care îi e prenumele. Îmi doream atât de mult să-l ştiu, încât excesul meu de curiozitate ar fi făcut întrebarea să sune foarte intim. Apoi m-am gândit că erau nenumărate puncte asupra cărora ardeam de nerăbdare s-o chestionez şi întrebări care-mi erau cu desăvârşire interzise: cine era Olaf, drept cine eram luat eu, care ne erau activitățile comune? Prin comparație, domeniul onomastic mi s-a părut lipsit de primejdii.

– Cum te numeşti?

A zâmbit.

– Cum vrei dumneata.

– Cum aşa?

– Cum ai vrea să mă numesc?

– Eu nu vreau nimic. Spune-mi prenumele dumitale adevărat.

– Nu am aşa ceva. Cel din cartea mea de identitate n-a servit niciodată la nimic. Mama era amnezică şi mă striga de fiecare dată altfel. Fratele şi tatăl meu nu-mi spuneau niciodată pe nume. La şcoală eram strigată pe numele de familie, pe care, din fericire, l-am schimbat.

– De ce din fericire?

– Pentru că patronimul meu era Baptiste, un prenume de bărbat. E ciudat să fii strigată Baptiste la tot pasul.

Am început să tremur. S-a aşternut tăcerea.

– Pe de altă parte, am zis, e un nume care îţi dă dreptul să botezi[3]. Ai putea aşadar să alegi un prenume. Când vorbeşti cu dumneata însăţi, cum te numeşti?

– Nu mă numesc în nici un fel. Dumneata te numeşti în vreun fel?

– Bineînţeles. Mă cert singur: „Baptiste, nu eşti decât un cretin".

A izbucnit în râs.

– Te-ai numit Baptiste! Te zăpăcesc cu poveştile mele...

Am încercat să ies din încurcătură:

– Cum te strigă Olaf?

– Cu un nume suedez.

– Eşti mulţumită de el?

[3] Joc de cuvinte având la bază asemănarea dintre numele Baptiste şi verbul baptiser - a boteza, (n. t.)

A ridicat din umeri.

– M-am obişnuit cu el. In afară de Baptiste, îmi plac toate prenumele care mi se dau.

– Chiar şi Gertrude?

– Îmi place mult Gertrude.

– Eu îl prefer mai degrabă pe Baptiste.

– Nu-mi place familia mea, n-are cum să-mi placă numele ăsta. Şi-apoi, ştii, îmi place ideea de-a purta prenumele pe care vrea fiecare să mi-l dea.

– E echivalentul muncii temporare.

– Exact.

– Ce prenume a ales Olaf?

– N-o să ți-l spun. Nu vreau să-ți influențez imaginația.

M-am prefăcut că reflectez, privind-o cu atenție, aşa cum contempli un catalog cu mostre de nuanțe la un negustor de vopsele. Părea să jubileze că este studiată în felul acesta. O înțelegeam: voia să trăiască *ad libitum* acel moment extraordinar pe care oricine îl trăieşte o singură dată în viață şi aproape întotdeauna fără să fie conştient de asta: primirea unui nume.

In realitate, hotărâsem deja. Ceea ce mă frapa era că, din instinct, fără să fi fost la curent cu această absentă a prenumelui, o botezasem. Ai crede că simțisem nevoia ei şi o satisfăceam cu acest prenume care îmi era deja atât de familiar.

– Sigrid.

– Sigrid, a repetat ea uimită. E drăguț.

– E numele pe care ți l-a dat Olaf?

– Nu.

– El ce a ales?

– Asta nu te priveşte.

– Păstrezi secrete prenumele care ţi se dau?

– Atunci când legătura cu persoana în cauză este intimă, da. Olaf e soţul meu.

– Şi în legăturile lipsite de intimitate, care e prenumele cel mai nebunesc pe care l-ai primit?

– De ce te interesează atât de mult chestia asta?

– Nu ştiu, am răspuns, fiind însă conştient că era din cauza propriului meu prenume.

A reflectat puţin şi, în cele din urmă, a zis:

– Sigrid.

– Găseşti că legătura noastră nu este intimă?

A râs.

– În orice caz, sunt fericită că ai ales un prenume suedez. E foarte delicat din partea dumitale. E ca şi cum m-ai accepta în lumea dumitale.

„Draga mea Sigrid, tu eşti cea care mă accepţi în lumea ta", m-am gândit.

Când a plecat, m-am simţit frustrat că nu o puteam însoţi în apartamentele ei.

„Cuplurile astea care dorm în camere separate sunt insuportabile", mi-am zis.

Dar Sigrid nu ştia că de-acum înainte eu eram soţul ei, lucrurile nu trebuiau precipitate.

M-am culcat, încântat de ziua aceea.

Ce făcusem? Citisem un roman excelent, dormisem, băusem Dom Perignon şi Clos-Vougeot, mâncasem într-o companie delicioasă. Nici n-ai putea visa la un mod mai bun de a-ţi petrece timpul.

Dar, mai cu seamă, învăţasem să-mi cunosc mai bine soţia. Crezusem că mă căsătoresc cu suedeza

ideală şi mă trezisem căsătorit cu o fostă drogată din Bobigny, pe care o botezasem Sigrid şi care îmi plăcea cu atât mai mult.

Şi totuşi, faptul că numele ei de familie era Baptiste mi s-a părut cam tras de păr. Am ajuns din nou la ipoteza complotului. O întâmplare? Lângă interfon, la etajul meu, era scris Baptiste Bordave. Se putea oare ca răposatul Olaf să se fi hotărât să sune doar pentru simplul motiv că prenumele meu îi era familiar? Dacă aşa stăteau lucrurile, nu aveam motive de îngrijorare.

În ciuda siestei prelungite, m-a cuprins somnul. Nu există altă chemare mai irezistibilă, cu atât mai mult cu cât nu vedeam nici un motiv ca să nu mă cufund în somn. Am adormit liniştit.

Patru ore mai târziu, o melodie formată din zece note îmi urla în cap, ivită din Dumnezeu ştie ce cotlon al memoriei mele. Buimac, m-am aşezat pe pat şi am recunoscut numărul de telefon pe care-l formase Olaf înainte să-şi dea duhul.

Şi dacă era numărul de la vilă? Pe aparatul de lângă pat nu era trecut nici un număr. Doar nu era să fac cercetări în toiul nopții. Mai bine să adorm la loc fară să uit numărul. Puteam să mă încred în amintire: nu mă trezise la patru dimineața? Vai, cunoşteam, din proprie experiență absurditatea memoriei, care furnizează informațiile atunci când nu-ți servesc la nimic şi tace atunci când informația e indispensabilă. Nu cunosc notația muzicală. Dac-aş fi putut să redau melodia!

Am aprins lumina şi am luat o bucată de hârtie şi un creion. Am notat zece puncte în funcție de

înălțimea sunetului şi le-am legat ca pe o constelație.

E drept că sistemul de notare era rudimentar, însă memoria se mulțumeşte adesea cu un suport infim.

Fără îndoială că mâzgăleala asta nu a fost suficientă ca să mă liniştească, iar să adorm la loc ținea de domeniul miracolului. Absurdul cântecel de zece note mi se lipea de craniu ca şi cum în capul meu s-ar fi aflat un afurisit de mecanism care nu putea fi oprit. Asta îmi amintea de cele cinci note care, în întâlnire de gradul trei, servesc la comunicarea cu extratereştrii şi pe care toți locuitorii planetei încep să le cânte cu frenezie, ca să-i cheme pe marțieni.

Dar eu pe cine chemam?

La un moment dat, acordul mi-a izbit creierul atât de violent, încât m-a făcut să scot un țipăt. In clipa următoare, m-am întrebat dacă Sigrid mă auzise.

In secunda de după, am sperat să mă fi auzit şi să dea fuga în camera mea, îmbrăcată într-un neglijeu din satin, ca să vadă ce mă tulbură. Aş pretexta un coşmar şi aş ruga-o să rămână lângă mine, să-mi pună mâna blândă pe fruntea fierbinte şi să-mi cânte un cântec de leagăn.

Nu s-a întâmplat aşa. M-am gândit să țip mai tare, însă n-am îndrăznit.

Ca să reduc la tăcere melodia din capul meu, mi-am cântat Strawberry Fields, apoi Enjoy the Silence, apoi Satisfaction, apoi Bullet with Butterfly Wings, apoi New Born: cacofonia asta nu m-a ajutat.

Suita de zece note stupide se ițea pe deasupra formațiilor Beatles, Depeche Mode, Rolling Stones, Smashing Pumpkins şi Muse ca o buruiană fonică. În compensație, efortul m-a anesteziat de oboseală şi am adormit.

M-am trezit la şapte dimineața. Am sărit din pat, mi-am pus halatul alb flauşat şi am coborât. Am strigat-o pe Sigrid, am căutat-o. Nu mai era acolo.

„Duminica, rămân aici. E singura zi din săptămână în care va trebui să-mi suporți prezența", îmi spusese. Astăzi era luni.

Descurajat, m-am dus în bucătărie, îmi făcuse cafea şi cumpărase cornuri.

Am citit pe o foaie de hârtie următorul mesaj: Dragă Olaf, Sper că ai dormit bine. Mă întorc deseară, pe la ora şapte. În caz că se ivesc probleme, sună-mă pe mobil la 06...

O zi bună.

Sigrid, Versailles, 24/07/2006.

Se iscălise cu prenumele pe care i-l dădusem eu. Mă întrebam ce impresie îi făcuse. Aş fi sunat-o cu plăcere ca să-i pun întrebarea asta, dar m-am gândit că ar fi deplasat, că un bărbat foarte important nu-şi pierde vremea cu asemenea prostii.

Biscuit a venit să se uite la mine în timp ce-mi mâneam cornurile. I-am întins câteva bucățele, dar le-a disprețuit, părând să spună că nu era motanul care să se mulțumească cu firimiturile festinului. S-a eschivat şi de la tentativele mele de a-l mângâia pe spatele lat.

Animalului ăstuia nu-i plăceau străinii.

Sorbind din cafea, am pus mâna pe telefonul din bucătărie şi am format 06. Nu corespundea melodiei care-mi bântuise noaptea. Am apăsat pe 01, care a corespuns. Ar fi putut fi şi 04 sau 07, dar Olaf precizase că suna în Paris. Asta dacă nu minţise cumva, bine-înţeles.

Nu era decât zece şi jumătate. Mi-aş continua cercetările ceva mai târziu. O să mă marinez într-o baie straşnică.

Dacă aş fi fost Baptiste Bordave, la ora asta m-aş fi aflat la birou, lucrând alături de colegii mei. Cum putusem să-mi pierd atâţia ani din viaţă cu o ocupaţie despre care nu-mi aminteam mai nimic?

M-am băgat la înmuiat în apa fierbinte. Eram fericit ca o ciupercă uscată pusă în apă clocotită: era absolut delicios să-mi regăsesc volumul de odinioară, întotdeauna mi-a fost milă de legumele deshidratate: la ce fel de viaţă să te mai aştepţi când ţi-ai pierdut umiditatea? Pe ambalaje se afirmă că produsul uscat şi-a păstrat toate proprietăţile: dacă ai întreba legumele alea de consistenţa cartonului, fără nici o îndoială că părerea lor ar fi diferită. Ideea că nu vor putrezi, ce păcăleală!

De când mă numeam Olaf, mă simţeam poros. La fel ca firele de griş din cuşcuş, absorbeam lichidul dimprejur.

Dacă va continua în felul ăsta, trupul meu va ocupa întregul volum al căzii.

Având în vedere cantitatea de gel-spumă scandinav pe care o turnasem în marinată, ţesuturile mele ar căpăta gust de săpun.

Când a început să mi se îmbibe şi creierul, am ieşit din baie. Era mai bine să-mi păstrez centrala în stare de funcționare şi să evit scurtcircuitele. In oglindă, aveam culoarea unui homar fiert. Mi-am pus din nou halatul şi am coborât în salon. Înăuntru era o combină stereo cum Baptiste Bordave nici măcar n-ar fi îndrăznit să viseze c-ar putea avea.

Suedezii şi înalta fidelitate, e un lucru cunoscut. M-am gândit că eram aici de o zi şi două nopți şi încă nu auzisem nici un fel de muzică. Ultimul care strecurase un CD în aparat trebuie să fi fost răposatul Olaf. Dacă era ca mine, atunci cu siguranță nu scosese discul după ce îl ascultase. Am făcut experiența dând drumul combinei şi apăsând pe butonul Play.

Inima îmi bătea să-mi sară din piept la gândul că aveam să ascult ultima muzică auzită de predecesorul meu.

Primele note au anunțat că era vorba de muzică clasică. Ce uşurare: scăpasem de kitsch-uri suedeze gen Abba.

Am recunoscut imediat Stabat Mater de Pergolesi.

Şi pentru ca momentul să fie perfect, mi-am adus din bucătărie un pahar din acel Clos-Vougeot din ajun. M-am întins pe canapea şi am savurat muzica grozavă şi vinul de calitate.

Era cel pe care îl beau convivii buimaci din Festinul Babettei[4]: în mod hotărât, nordicii se

[4] Film danez regizat de Gabriel Axei şi distins cu premiul Oscar pentru film străin (1988). (n. t.)

pricepeau la vinul de Burgundia. Am încruntat din sprâncene: ultimul care îmi vorbise despre vinurile de Burgundia fusese pivnicerul acela, la telefon, imediat după moartea lui Olaf. Pe bune, avusesem vreodată un pivnicer? Şi mai cu seamă un pivnicer burgund? Baptiste Bordave nu obişnuia să bea vinuri atât de nobile. Erau cam prea multe vinuri de Burgundia în povestea asta. Cu siguranţă că făcea parte din complot.

Mi-am adus aminte că plănuisem să efectuez cercetări telefonice pentru a găsi numărul ultimei persoane sunate de Olaf. Însă vai, Stabat Mater acoperise melodia din creierul meu, care avea mult bun-gust: între Pergolesi şi France Telecom, alegerea nu era dificilă. Cu toate astea, aveam nevoie de această aducere-aminte decafonică: cum s-o dezgrop din memorie?

Mă învârteam de colo-colo, smulgându-mi părul din cap. Nimic nu e mai anevoios decât să scoţi la suprafaţă o ritornelă simpluţă din capul invadat de o orchestră sublimă. Aveam impresia că sap sub un oraş splendid ca să scot la lumina zilei ruinele unui târguşor lipsit de importanţă. Această arheologie absurdă a sfârşit prin a mă înnebuni.

Am început să strig din ce în ce mai frenetic: „Ţine-ţi gura, Pergolesi!". Biscuit se uita la mine disprețuitor. Am fugit la etaj să caut mâzgăleala din ajun.

S-a dovedit a fi la fel de puţin mnemotehnică precum o paletă pentru prăjituri. Am ţipat de disperare.

Am coborât iar. În bucătărie, am dat din nou peste mesajul lui Sigrid. Numărul ei de telefon corespundea datei acelei zile: m-am agățat de acest pretext ca să-i telefonez.

A răspuns imediat.

– E o coincidență, am întrebat-o, că numărul dumitale e acelaşi cu data zilei de azi?

– Nu, îmi schimb numărul în fiecare dimineață. E o modalitate de-a şti întotdeauna în ce zi suntem.

– Nu zău!

– Ei haide, Olaf, fireşte că e o coincidență! Dacă nu mi-ai fi spus dumneata, nici n-aş fi remarcat. Doar dumneata poți să observi asemenea detalii.

– Crezi?

– Da. Deformație profesională, îmi închipui.

A încheiat convorbirea în termeni agreabili. Mă întrebam ce fel de meserie putea deforma un creier în asemenea hal. Agent secret? Da, un agent secret ar fi preocupat de detalii. Paranoia mea ar aduce servicii prețioase contraspionajului. Dacă predecesorul meu primea la el acasă un agent secret, asta însemna că exersa aceeaşi profesie?

Creierul e un computer haotic. Melodia numărului de zece cifre mi-a țâşnit dintr-odată din memorie. Întotdeauna se întâmplă aşa, găseşti informațiile tocmai atunci când nu le mai cauți.

Am urcat şi am intrat în fiecare încăpere. O cameră vastă cu birou: trebuia să fie a lui Olaf. M-am aşezat la secreterul lui. Având în vedere mulțimea numerelor trecute în agenda lui

telefonică, aş avea nevoie de un secol ca să-l identific pe cel al melodiei.

Dar e drept că dispuneam de o grămadă de timp şi nu aveam altceva de făcut. M-am înhămat la treabă imediat: de îndată ce un număr începea cu 01 ori 04, luam receptorul şi tastam partitura, oprindu-mă la prima divergență cu decafonia căutată. Ordinea alfabetică punea şi ea umărul la demersul meu. La litera B, am constatat, nu fără oarecare uşurare, că nu apărea nici un Bordave. De altfel, se părea că Olaf şi cu mine nu aveam nici o cunoştință comună. Era de preferat.

Mi-au plăcut mereu sarcinile monotone şi stupide. Cum altfel aş fi putut lucra atâta vreme într-un birou? îmi place să mă simt operațional fără să-mi fie crispat creierul de efort. E mai bine decât să nu faci nimic, îți eliberează mintea de angoase. Cele mai frumoase visări au loc în timpul treburilor celor mai prosteşti. Acest pilotaj automat nu împiedică materia cenuşie să analizeze activitatea într-o manieră fructuoasă: în cele din urmă, această notație muzicală cu zece cifre mi-a devenit atât de familiară, încât aproape că nu mai aveam nevoie de claviatură ca s-o aud. Eu, care i-am admirat întotdeauna pe cei ce citesc partituri şi scot exclamații, încântați de splendoarea lor, eram mândru de minusculul meu progres.

Uneori, câte un nume mă inspira şi mă deconcerta. Deskowiak Elzbieta. Probabil era corespondentul lui Elisabeth în poloneză. Elzbieta, e drăguț. Întâlnirea cu o Elzbieta Deskowiak îți pregătea mintea pentru uimire. Nu

la fel se întâmpla cu Desmarais Paul de pe rândul următor. Sau exista un prefix telefonic care pornea maşina de visat: 00 822, ce țară era? Ori şi mai nebunesc: 00 12 (479) - trebuia să fie o insuliță din Pacific. Aşadar exista telefon acolo?

Mi-l imaginam pe tipul din vârful cocotierului coborând în viteza a cincea la auzul târâitului său.

Asemenea puştilor obraznici, eram uneori tentat să-i sun. Doar nu plăteam eu factura, atunci de ce să mă jenez?

„Alo, cum se numeşte țara dumneavoastră? Cât e ceasul acolo?" Neroziile astea m-au încetinit. La ora unu, nu ajunsesem decât la litera E. Am coborât în bucătărie şi mi-am făcut un sendviş cu creson. Delicios, dar trebuie să cureți bine cresonul, altfel capeți o boală atroce, pe care doar cresonul o poate provoca, o oroare de care mori suferind ca un martir. Astfel de informații fac din creson ceva remarcabil. Ca peştele acela japonez, fugu, care e pentru sashimi ceea ce este ruleta rusească pentru jocurile de societate.

M-am întors la agendă. Mâncând, îmi uitasem ucenicia într-ale notelor muzicale. Am fost nevoit să mă apuc iar să apăs pe taste, cu aerul unui debil mintal care a descoperit un joc nou.

Brusc, a sunat telefonul. Panicat, n-am ştiut ce atitudine să adopt. Am sfârşit prin a ridica receptorul, pentru ca sunetul insuportabil să înceteze. Era Sigrid.

– Scuză-mă, Olaf. Ai cumva veşti de la soțul meu?

– Nu. Să răspund sau nu la telefon?

– Cum vrei. Eşti la dumneata acasă.

Nici nu ştia cât era de adevărat.

– Am sunat de mai multe ori, dar era mereu ocupat, a zis ea.

– Într-adevăr, am răspuns foarte stânjenit. Scuză-mă.

– Nu e cazul, te rog.

– Îți faci griji pentru Olaf?

– Sunt obişnuită. Şi ar fi o prostie să-mi fac griji, nu-i aşa?

– Fireşte.

Am pus receptorul jos, ruşinat de o asemenea minciună. „Sunt obişnuită", spusese ea. Trebuia să văd în asta confirmarea ipotezei agentului secret? în ce altă meserie dispari fără să-ți anunți nevasta?

Şi dacă eram şeful vreunei importante rețele de contraspionaj? îmi plăcea ideea. Pe mine, care nu fusesem niciodată misterios, chestia asta mă schimba.

Dar vai, câtă vreme voi mai putea s-o fac pe grozavul cu fermecătoarea Sigrid?

După-amiaza s-a scurs pe neobservate. Pusesem ceasul să sune la ora şapte, ca să mă asigur că n-o să fiu surprins în camera lui Olaf, inspectându-i agenda. Când a sunat, eram la litera I, ca în inconştient. Litera G mi-a luat o groază de timp: Olaf cunoştea anormal de mulți oameni al căror nume de familie începea cu litera G.

Încă în halat, m-am prăbuşit pe canapeaua din salon. Treaba mă epuizase.

Am apreciat momentul: eram soțul care, după o zi obositoare de trudă, aşteaptă întoarcerea soției.

Mă bucuram s-o revăd. Ce plecase să facă? N-aveam dreptul s-o întreb.

Când am auzit uşa deschizându-se, i-am ieşit în întâmpinare. Sigrid avea braţele încărcate cu pungi care purtau numele unor buticuri cunoscute.

– Pot să te ajut?

– Nu, mulţumesc, nu sunt grele. Fac un duş şi vin.

Întins pe canapea, m-am întrebat dacă lucrurile stăteau aşa cum păreau să stea. Sigrid îşi petrecea zilele cheltuind banii lui Olaf în comerţul de lux? Se putea trăi aşa? îmi savuram ignoranţa.

Când a intrat în salon, am avut impresia că poartă pentru prima oară rochia cu care era îmbrăcată. De unde ştiam că ţinuta asta era nouă? Nu-i cunoşteam conţinutul dulapurilor. Părea logic: fusese la cumpărături, era nerăbdătoare să arboreze imediat noile achiziţii. Mi s-a părut de asemenea că are comportamentul unuia care poartă o haină pentru prima dată. M-am gândit să-i fac un compliment, apoi mi-am adus aminte că trebuie să mă obişnuiesc cu rolul de soţ. Prin urmare, n-am zis nimic.

– Nici un telefon de la Olaf? m-a întrebat.

– Nu. Sigrid, ştii foarte bine că nu ai nici un motiv să-ţi faci griji.

Vorbisem cu o urmă de iritare. Asprimea asta a liniştit-o:

– Ai dreptate, sunt o proastă. De-atâta vreme, ar trebui să ştiu asta.

„Ce să ştie?", m-am întrebat, dar n-am zis nimic.

– Vrei să ieşi? m-a întrebat ea.

Am mirosit capcana.

– Dar dumneata?

– Eu mi-am petrecut ziua prin oraş.

Pe când dumneata n-ai ieşit de două zile. Poate că ai chef să iesi.

– Nu. Ştii, asta mă schimbă.

– Înțeleg, a zis ea cu un zâmbet.

– Sunt grozav de fericită că nu vrei să ieşi. Ne simțim aşa de bine aici.

– Iți place vila?

– Din cale-afară.

– Nu găseşti că decorul e cam...

Am ezitat asupra cuvântului potrivit. Nu era nici kitsch, nici pompos.

Era pur şi simplu detestabil. Însă nu puteam spune una ca asta.

A ridicat cu drăgălăşenie din umeri.

– Vrei să spui că e altfel decât Bobigny? Este. Nu mă pricep deloc, ştiu doar că locul ăsta calm şi luxos m-a salvat.

– Dacă ai fi putut să alegi dumneata însăți, ai fi ales vila asta?

– N-am idee. Sunt fericită că n-am fost lăsată să aleg, nu ştiu dacă aş fi fost capabilă de o asemenea alegere.

– Olaf a ales?

– Nu. Predecesorul lui.

Predecesorul meu avea un predecesor.

– Lui Olaf îi place locul ăsta?

Îmi venea greu să vorbesc despre el la prezent.

– Nu ştiu, nu mi-a spus. Ştii că trebuie să fac eforturi ca să ies?

– De ce să faci eforturi?

– Altfel n-aş pune piciorul afară. Aş cere să mi se livreze produsele de primă necesitate şi aş trăi claustrată aici.

– Asta ar ridica vreo problemă cuiva?

– Am încercat deja.

– Şi care a fost rezultatul?

A clătinat confuză din cap, ca pentru a evita să vorbească despre asta.

– Eu oricum n-am scos nasul afară de două zile şi, dacă ar fi după mine, aş continua.

– Te rog, continuă! a zis ea cu entuziasm, în locul dumitale, aş face la fel.

– Prezența mea nu te deranjează?

– Dimpotrivă. E mai bună decât singurătatea.

– Înțeleg. Eu sau altcineva…

– Nu asta voiam să spun. Nu eşti primul confrate al lui Olaf care locuieşte aici. Dar dumneata eşti diferit.

– Explică-mi.

– În cazul celorlalți, se simte că şederea aici nu e decât un răgaz între două misiuni. E ca un hotel, nu-i interesează.

Par nerăbdători să plece. Viața lor e în altă parte. Bagă de seamă că îi înțeleg.

De ce ar acorda importanță acestui loc?

Pe când dumneata pari să apreciezi sejurul aici.

– Confirm.

– Sunt încântată. Casa asta îți stârneşte curiozitatea, citeşti cărțile din bibliotecă. Şi-apoi, eşti primul pentru care nu am impresia că fac parte din personalul hotelului.

– E-adevărat?

– Da. Nu încerc să-ţi spun că uneori colegii dumitale sunt nepoliticoşi, le înţeleg nevoia de-a tăcea. Însă, de când eşti aici, simt că exist.

– Îmi închipui că şi în prezenţa lui Olaf ai acest sentiment.

– Mai puţin decât cu dumneata. Sper că nu sunt stângace sau ingrată spunând asta. Olaf m-a salvat, se ocupă mult de mine. Dar dumneata te interesezi de mine. Sau, cel puţin, laşi impresia asta.

– Mă interesez de dumneata, te asigur.

– Eşti amabil. Ai o viaţă pasionantă ale cărei mize sunt imense şi găseşti modalitatea de a te interesa de cineva atât de lipsit de însemnătate.

„O viaţă pasionantă ale cărei mize sunt imense." Pe legea mea! Singurul lucru care îmi marcase existenţa era moartea lui Olaf şi întâlnirea cu soţia lui. Dacă ar şti!

– Eşti contrariul unei persoane lipsite de însemnătate.

N-am vrut să par grosolan adăugând şi altceva.

– Ba da, Olaf. Vezi doar cum îmi petrec zilele.

– Nu ştiu cum ţi le petreci.

Mă bucuram că voi şti în sfârşit mai multe. Însă acesta a fost momentul pe care l-a ales motanul cel gras ca să vină să se posteze dinaintea stăpânei sale cu un aer indignat.

– Ţi-e foame, Biscuit. O să-ţi dau să mănânci.

– Nu poate aştepta?

– Nu. Când îi e foame şi nu e hrănit imediat, Biscuit se urcă pe mese şi răstoarnă lucrurile. Nu mai stau să număr vazele pe care le-a spart în felul acesta.

– Nu e prost deloc. Dacă o să mă vezi făcând la fel, o să ştii că trebuie să mă hrăneşti.

A râs. Am urmat-o în bucătărie. Biscuit s-a năpustit asupra pateului său de patru stele.

– Mă duc după o sticlă de şampanie?

Se crease un obicei.

Pe când ea era în pivniță, am muştruluit pisica:

– Imbecilule, în sfârşit urma să-mi spună cum îşi petrece timpul, dar a trebuit ca domnul să vină să-şi ceară haleala.

Biscuit nu mi-a acordat nici o atenție.

Triumful lui era zdrobitor.

Sigrid s-a întors cu o Veuve Clicquot într-o frapieră.

– Propun ca din două în două zile să bem câte o văduvă, a zis ea.

Părea să fi prevăzut că aveam să rămân acolo multă vreme. Îmi convenea.

– N-am putea să ne întoarcem în salon? Şampania cu mirosul de motan…

– Într-adevăr, a spus ea.

Şi-apoi, nu-mi plăcea s-o împart pe Sigrid cu Biscuit.

A umplut din nou cupele jivrate.

– În seara asta pentru cine toastăm?

m-a întrebat.

– Pentru Sigrid. Pentru identitatea pe care ți-o dau.

– Pentru Sigrid, a zis ea înainte să bea cu o voluptate plină de uşurare.

Am golit paharul dintr-o sorbitură, ca să-mi fac curaj:

– Înainte să ne întrerupă pisica, îmi povesteai cum îți petreci zilele.

– Nu e o poveste prea lungă, a spus ea.

– Nici măcar n-ai început-o.

– M-ai văzut adineauri întorcându-mă acasă. Nu e un răspuns suficient?

Aveam impresia că o fac să se simtă stingherită. M-am servit cu o a doua cupă, întrebându-mă despre ce aş putea să vorbesc. Ce subiect să aleg ca să nu fie periculos sau stânjenitor?

Tânăra a fost cuprinsă de amețeală.

S-a scuzat şi s-a întins.

– E din cauza şampaniei băute pe stomacul gol, am spus. N-ai mâncat nimic astăzi.

– Nu e grav. Îmi place să mi se învârtă capul.

Râsul ei m-a avertizat că era puțin cherchelită. Am prins momentul.

– Vorbeşte-mi despre dumneata, Sigrid.

– Sunt atât de puține de spus. Nici măcar nu am un nume. Ii primesc pe cei care trec prin casa asta şi le păstrez secretele.

– Eşti un secret mai adânc decât ei.

– Ştii prea bine că nu-i aşa, Olaf.

Ți-am spus puținul care e de spus cu privire la mine.

– Poate că secretul unei persoane nu ține de ceea ce se poate spune cu privire la ea.

– Serveşte-mă cu o cupă, te rog, şi nu-mi spune că nu e un lucru rezonabil.

M-am executat. S-a ridicat în capul oaselor ca să bea. A luat o înghițitură şi a murmurat:

– Îmi place faptul că viața mea, exact ca mine, nu are nici un sens şi nici o greutate.

– Nici o greutate, fie. Dar nu nici un sens. Dumneata eşti sensul vieții lui Olaf.

A izbucnit în râs.

– Nicidecum.

– Te-a luat de soție.

– Doar n-o să te învăț eu că e numai de ochii lumii.

Ba da, mă învăța. Şi n-o puteam întreba care era motivul.

– Asta nu împiedică sentimentele, am improvizat.

– Da. Mă iubeşte mult.

– Îți datorează mult.

– Eu sunt cea care-i datorează totul.

– Ii primeşti admirabil pe oaspeții lui. Ştiu câte ceva despre asta.

– Nu e greu.

– Ba da. E prima oară că sunt primit aşa de bine.

– Mă uimeşti. Am fost asigurată că la Teheran primirea este extraordinară.

Teheran? Oare lucram la Teheran?

Cum să-ți revii după o asemenea informație?

– E simplu, n-am păstrat nici o amintire despre Teheran, am asigurat-o.

– Poate că e un semn bun. De obicei, îți aminteşti ceea ce te şochează, ceea ce te deranjează.

– Sau ceea ce te încântă.

– Sunt şi mai fericită că beau şampanie ca să aud asemenea lucruri.

A râs. M-am întrebat dacă nu cumva exageram. A continuat:

– Meseria dumitale nu e de invidiat.

Secrete avem cu toţii. Însă noi, cel puţin, suntem stăpâni pe ele. Noi alegem ce să trecem sub tăcere. Şi ne rezervăm dreptul de-a divulga ce vrem şi cui vrem.

In ceea ce te priveşte, asta nu depinde de dumneata. Îmi închipui că uneori deţii informaţii al căror caracter crucial îţi scapă. Şi trebuie să-ţi rişti viaţa ca să transmiţi şi să ascunzi lucruri care ţi se par lipsite de interes.

Acum eram lămurit: agent secret, fără umbră de îndoială.

Am replicat cu un aer blazat:

– În privinţa asta, ne regăsim în experienţa comună: ziaristul care comentează un non-eveniment, agentul publicitar care ridică în slăvi un produs pe care nu l-ar cumpăra în ruptul capului, bucătarul anorexie, preotul care şi-a pierdut credinţa...

– Nu m-am gândit la asta, a zis ea admirativ.

Mi-a umplut din nou cupa.

– De ce ai ales meseria asta, Olaf?

Eram încântat că-mi pusese întrebarea asta. Un agent secret era probabil un tip pe care o blondă frumoasă îl servea cu o cupă de şampanie. Însă ea aştepta un răspuns serios şi m-am străduit să n-o dezamăgesc:

– Oare noi alegem, Sigrid? E destinul. Noi suntem cei aleşi.

– Cum îşi dă seama cineva că e ales?

Am luat o înghiţitură şi m-am lansat într-o înaltă acrobaţie de improvizaţie pură:

– Asta începe încă din copilărie, când simți că adulții păstrează pentru ei anumite informații. O parte din tine este filozoafă şi sugerează că e suficient să aştepți: când vei creşte, vei şti. O altă parte din tine e paranoică şi ghiceşte că vârsta adultă nu ne va învăța nimic şi că, dacă vrem să ştim, trebuie să căutăm şi să luăm pe furiş.

– Da, dar asta e latura activă a meseriei dumitale. Aspectul ei pasiv mi se pare mult mai dificil şi mai frustrant.

– Ce vrei să spui prin pasiv?

– Ei bine, păstrarea secretului. De unde ştii că eşti predestinat acestui lucru?

Am zâmbit descoperind că aveam o amintire autentică din copilărie care ar constitui răspunsul ideal.

– Când eşti foarte mic, nu reuşeşti să păstrezi un secret. E o etapă a creşterii, ca şi deprinderea de-a te spăla.

Dacă stai să te gândeşti bine, poate că sunt legate între ele. In ambele domenii, am fost un întârziat. La nouă ani, mi-am trăit ultimul eşec în acest domeniu. Îmi remarcasem întârzierea şi voiam să dovedesc că atinsesem această discreție.

Părinții îmi ascundeau ceva, de teamă să nu-i spun surorii mele mai mari.

M-am dezlănțuit într-o furie oarbă.

„Spuneți-mi, o să vedeți că pot să-mi țin gura." Sătulă de război, mama mi-a şoptit la ureche: „Sora ta va primi un pian de ziua ei". Am rămas năuc preț de zece secunde şi apoi am strigat: „Julie, o să primeşti un pian de ziua ta". Nu ştiam de ce o făcusem. Secretul țâşnise din gura mea ca

un gheizer. Nici nu-ți poți imagina cum şi-au bătut joc de mine. Părinții şi sora mea povesteau întâmplarea asta la toată lumea, stricându-se de râs şi spunând că eram individul cel mai patologic incapabil să păstreze un secret.

– Ce drăguț, a zis Sigrid.

– Pe moment, n-am găsit deloc drăguță tărăşenia asta. Eram bolnav de ruşine. Atunci s-a născut în mine dorința de-a deveni contrariul: campionul olimpic al secretului.

– Cum se procedează?

– Începi cu lucruri mărunte. În drum spre şcoală, neştiut şi nevăzut de nimeni, muți cu cinci metri mai încolo un ghiveci de flori rezemat de un zid.

Hotărăşti că acesta este secretul: mutarea ghiveciului de flori. Mai degrabă mori decât să spui asta. Nu contează că lucrul ăsta nu interesează pe nimeni, înțelegi că adevărata natură a secretului este o decizie intimă. Te gândeşti, te gândeşti la asta tot mai mult.

In fiecare dimineață, mergând la şcoală, tremuri apropiindu-te de faimosul zid: ghiveciul de flori este încă mutat? Proprietara ghiveciului de flori a observat infamia, a pus ghiveciul la loc? Atunci când constați că ghiveciul de flori este încă acolo unde l-ai pus, inima îți bate cu putere.

– Şi cum se termină?

– Nu se termină. Într-o zi, eşti prea mare ca să mai mergi la şcoala primară, o iei pe un drum diferit ca să te duci la gimnaziu, nu ştii ce se va întâmpla cu tulburătoarea mutare a ghiveciului de flori. Îți încerci puterile cu secrete mai dificile,

adică mai puțin absurde. Pe furiş, fixezi cu pioneze în clasă fotografia unei femei goale. Şi de data asta, ai crăpa mai degrabă decât să te declari vinovat de un asemenea act de bravură etc. Îți dai seama că eşti format în ziua în care secretul nu mai e artificial. În ziua în care ştii că o să ai necazuri mari dacă se descoperă cine a distrus maşina directorului.

– Dinadins?

– Nici măcar.

Sigrid a părut să mediteze la vorbele mele. Eram grozav de mândru că reuşisem să-i explic geneza unei meserii pe care nu o practicam. Mă întrebam dacă eram în stare să fac acelaşi lucru pentru orice altă profesie, când ea a zis:

– E ciudat.

– Da, am aprobat, fără să ştiu despre ce vorbeşte.

– N-aş fi crezut că nişte părinți suedezi şi-ar boteza fiica Julie.

În creierul meu, o voce a urlat: „Vezi, nu te-ai schimbat de la vârsta de nouă ani, îți ascunzi secretele la fel de prost!

Chiar a meritat osteneala să te lauzi!".

Asta nu m-a împiedicat să cad din nou în picioare cu iuțeala fulgerului:

– Nu e nimic de mirare, părinții mei erau francofili.

– Dar pe dumneata te-au numit Olaf.

– Erau şi patrioți. Trebuie să pun la încălzit mâncarea de ieri-seară. O să vezi, e mai bună a doua zi.

Aşteptând să fiarbă apa pentru paste, amestecam în tocănița al cărei sos se lichefia încet la foc mic. Biscuit, care-şi terminase cina, îşi luase tălpăşița. Sigrid a aranjat tacâmurile pe masa din bucătărie. Am pus mâncarea pe masă.

– Nu găseşti că acum carnea este mai fragedă, mai impregnată de gustul ciupercilor?

– Da, a zis ea cu un entuziasm politicos.

Mă enerva. Nu m-am putut abține:

– De ce oare majoritatea femeilor cred că e seducător să mănânce atât de puțin?

– De ce oare majoritatea bărbaților cred că scopul femeilor este acela de a-i seduce?

O căutasem cu lumânarea. Am râs din toată inima.

– Nu trebuie să te simți obligată. O să termin eu porția dumitale, dacă asta nu te şochează.

– De unde ştii c-o să mai rămână ceva?

– Din intuiție.

Într-adevăr, a mai rămas o grămadă.

Mi-a întins farfuria, pe care am golit-o fără fasoane.

– Mi-ar plăcea să mă însoțeşti mâine, a spus ea.

– Ai nevoie de cineva care să-ți ducă pachetele?

– Mă duc la muzeu.

Era cât pe ce s-o întreb de ce. Mi-a revenit în minte misiunea mea telefonică.

– Mi-e imposibil, am răspuns.

– Păcat, aş fi vrut aşa de mult să vii cu mine.

– De ce?

– Muzeele au de câştigat atunci când sunt vizitate într-o companie inteligentă.

– Eşti amabilă. Dar nu pierzi nimic.

La muzeu, nu scot niciodată o vorbă.

Nu era o minciună în adevăratul sens al cuvântului, fiindcă nu mergeam niciodată la muzeu.

– Mergi des la muzee?

– Da. Să locuieşti într-o metropolă şi să nu frecventezi muzeele ar fi la fel de aberant ca faptul de-a avea un ranch şi a nu te sui pe cal, nu crezi?

– Nici nu ştiu de câtă vreme n-am mai pus piciorul într-un muzeu.

– Nu se compară. Nu e nevoie să-ți explic genul de viață pe care o duci. Eu nu lucrez. Muzeele sunt făcute pentru cei ca mine.

– Şi ce muzeu o să vizitezi?

– Muzeul de Artă Modernă şi cel din vecinătate, Palatul Tokyo.

În mod ruşinos, m-am simțit uşurat că scăpasem de aşa ceva.

În clipa în care a plecat, m-a întrebat dacă îmi fuseseră pe plac cornurile de dimineață. Am hotărât să fiu odios până la capăt:

– Prefer brioşele cu stafide.

– Bine, a zis ea, deloc şocată, înainte de-a dispărea în camera ei.

1 16

Am dormit monstruos de bine. Cum de era posibil? Dormisem mult în cele două nopți dinainte, mă sculasem târziu, nu se putea spune că mă spetisem muncind - insomnia ar fi fost cea mai mare probabilitate. Pe vremea când locuiam la mine, era cât pe ce să zic în mine, eram abonat la insomnie. În vila asta din Versailles,

descopeream somnul drepţilor. Nu exista însă nici un motiv pentru a crede că eram unul dintre ei.

Am rămas în pat, ca să savurez voluptatea incredibilă a unui trup odihnit în profunzime. Duşul a şters miasmele unei astfel de nopţi. Îmbrăcându-mi halatul, am început să bănuiesc că aceea avea să fie uniforma mea pentru multă vreme.

În bucătărie mă aştepta o pungă de brioşe cu stafide. Am izbucnit în râs ca un puştan căruia i se satisface până şi cel mai mic capriciu. Bucuria mea n-ar fi fost deplină fără bileţelul lui Sigrid: cu o diferenţă de o singură frază („sper că aceste produse vieneze vă vor fi pe plac"), conţinutul era acelaşi ca în ajun, dar am apreciat că era proaspăt, întocmai ca micul dejun.

Am mâncat jubilând, mai întâi pentru că totul era foarte bun, apoi pentru că nu eram pe cale să vizitez un muzeu.

Cafeaua a favorizat reflecţia: ce aveam împotriva muzeelor? Părinţii îmi oferiseră o educaţie bună, îmi plăceau lectura şi muzica - de ce oare eşuaseră atât de lamentabil la capitolul muzee?

Am încercat să-mi aduc aminte primul muzeu la care fusesem. Aveam vreo şase ani. Mi-e imposibil să precizez dacă ceea ce văzusem era aztec ori chinezesc, european ori african. Un amestec confuz de statui, tablouri, urcioare sparte şi pietre funerare. Singura certitudine părea să fie că toate erau vechi, chiar şi atunci când erau numite moderne.

11 3

Mama nu contenea să se extazieze şi mă întreba întruna care-mi sunt „impresiile". Nu aveam nici una, în afara celei cu privire la constantul orgasm matern, pe care nu l-aş putea imita niciodată, cu atât mai puțin să-l simt. Însă trebuia neapărat să răspund şi atunci spuneam: „e frumos", pe deplin conştient că eram complet pe dinafară, mai cu seamă când zăboveam în fața reconstituirilor de sacrificii umane. Cu toate astea, părinții mei păreau încântați de părerea mea. Am tras concluzia că gândeau la fel şi că nu aveau bun-gust.

In muzee domnea un miros de mumie.

Chiar şi în absența cadavrelor, lucru rar prin locurile alea în care leşurile reprezentau culmea şicului, duhnea a moarte, nu moartea tulburătoare a cimitirelor sau moartea hirsută a bătăliilor, ci moartea plictisitoare a comemorărilor oficiale.

Dacă mama era un potop de convulsii în fața acelor vechituri, tata, după părerea mea, simula. Privea acel talmeş-balmeş cu o politețe absentă, pe care o lăsa deoparte doar când citea cu glas tare explicațiile de pe plăcuțe. Am avut dovada pe la vârsta de douăzeci de ani, pe când parcurgeam o expoziție de artă primitivă. Într-un colț, erau nişte ciomege abjecte, vopsite în culori oribile.

Tata s-a apropiat de hidoşenia asta, probabil intrigat că se poate expune aşa ceva. A citit cu voce tare explicația: „Insulele Samoa, ciomege sculptate.

Julie, Baptiste, veniţi să vedeţi!". Şi a adăugat, fără ironie sau subînţeles: „Remarcabile, ciomegele astea sculptate!".

Îmi aduc aminte că am schimbat priviri consternate cu sora mea. Vorbise la fel ca profesorul Mortimer din benzile desenate de Edgard Pierre Jacobs pe când vizita muzeul din Cairo. Recita un rol.

Într-adevăr, în muzee, unicul meu centru de interes era comportamentul părinţilor mei. Şi invariabilul lor comentariu, la întoarcere, în maşină: „Te obosesc expoziţiile astea, dar suntem mulţumiţi că au văzut-o copiii. Lui Baptiste i s-a părut magnifică". Cultura se sprijină pe o neînţelegere.

Pe scurt, dacă muzeele m-ar fi plictisit pur şi simplu, nu le-aş fi detestat. Nu am nimic împotriva plictisului, dar să te plictiseşti simţindu-te obligat să simulezi interesul, ce tortură!

După ce mi-am încheiat micul dejun şi cugetările, am urcat în birou. Am reluat agenda de la litera I şi m-am pus pe treabă. Cu telefonul la ureche, aveam impresia că ascult trecutul lui Olaf. Îmi plăcea verificarea asta paranoică. Era cu mult mai interesantă decât un muzeu. Degetele tastau numerele şi se opreau la prima discordanţă cu melodia sperată. Păream să caut combinaţia unui seif. I.J.K.L.M.N.O.P.Q.R.S.

Mergea mai repede decât în ajun, deja învăţam meseria. Trebuie precizat că literele K şi mai ales Q au fost deosebit de scurte. Mi s-a întâmplat de asemenea să fiu distrat, să formez numărul până

la capăt, să aştept legătura şi să dau peste nişte necunoscuți. Am închis, cerându-mi scuze pentru greşeală.

Nu mai eram decât o maşinărie deconectată de la realitate când am recunoscut decafonia. Semnalul meu de alarmă a funcționat şi am închis imediat.

Al cui număr îl formasem? Sheneve Georges. Ce naționalitate ai când te numeşti Georges Sheneve? N-aveam idee.

Cum se pronunță Sheneve? Cheneve?

Cheneve? Senv? iar Georges era oare acel Djordj ori bunul şi bătrânul nostru Georges? E cazul s-o spun: era un nume de bătrân.

Trebuia să-l sun pe individ. Nu aveam curajul. La urma urmelor, putea fi o coincidență. Şi-apoi, nu puricasem carnetul până la sfârşit. Intre Sheneve şi Z puteau să mai fie şi alte numere cu aceeaşi melodie. Nu, pesemne că laşitatea îmi sugera asemenea improbabilități. Ei haide, doar nu-mi dădusem atâta osteneală degeaba. Trebuia să fie acel Georges Sheneve de care încercase să dea Olaf înainte să moară în salonul meu. Am tras aer în piept şi am format muzica funebră. A sunat multă vreme.

Ultima oară, târâitul fusese declanşat de tasta Redial a telefonului meu. Ştiam deja că nu are robot. Am început să sper că nu va răspunde nimeni, când cineva a ridicat receptorul. Era o femeie.

– Alo?

– Bună ziua, doamnă. Vă rog frumos, aş putea să vorbesc cu Georges?

N-am îndrăznit să pronunţ numele de familie de teamă să nu greşesc.

– Cine-l caută?

– Olaf Sildur la aparat.

Tăcere stranie.

– O clipă, vă rog.

I-am auzit paşii îndepărtându-se.

Vocea era cea a unei femei de vreo şaizeci de ani. Alţi paşi s-au apropiat. Preţ de câteva secunde am avut un atac de panică.

– Nu puteţi fi Olaf Sildur, a spus un glas monoton de bătrân.

– Sunt Olaf Sildur, am răspuns fără să protestez.

– Olaf Sildur a murit.

Era cât pe ce să întreb: „De unde ştiţi?". M-am mulţumit să repet neclintit:

– Sunt Olaf Sildur.

Tăcere.

– Ghicesc cine sunteţi. Fiţi foarte atent, domnule, nu devii Olaf Sildur chiar aşa de uşor.

Vocea sa dădea pe dinafară de insinuări ironice. A închis. Am fost tentat să-l sun din nou. Nu ştiu de ce primele mele reflexe sunt întotdeauna stupide.

„Fiţi foarte atent, domnule." Sarcasmul ăsta era în mod clar o ameninţare.

Era în interesul meu să fug. Georges Sheneve avea cu siguranţă un detector de numere şi ştia-de unde sunasem.

Asta dacă Olaf nu optase pentru un număr secret, lucru perfect posibil. Dar, cu sau fără număr, Sheneve n-ar avea nevoie de prea mult

timp ca să mă localizeze. Nu trebuia să fii prea şiret ca să ghiceşti unde mă aflu.

Trei şi jumătate. Nimic nu mă împiedica să sar în haine, să fug până la Jaguar şi s-o şterg în străinătate. Aveam o carte de identitate suedeză, mă puteam instala oriunde în Europa, de ce nu în Suedia? Georges Sheneve nu suna a nume suedez. As fi liniştit acolo. As începe o nouă viaţă.

Nu m-am mişcat de pe scaun. De ce inerţia asta absurdă? La gândul de-a părăsi vila, mă simţeam de parcă aş fi cântărit o mie de kilograme. Pe uşa pe care o lăsasem întredeschisă, l-am văzut intrând pe Biscuit. Cu o vioiciune uimitoare pentru volumul său, a sărit pe birou şi s-a tolănit pe agenda deschisă.

Mi-am dat seama că nu se va mişca de acolo prea curând.

Animalele ne comunică mesaje. Acesta nu era ambiguu; dacă rămâi, uite ce-o să devii: o mâţă grasă. Mi s-a părut un mesaj optimist. Dacă tot ce riscam era să devin o mâţă grasă, eram tentat să rămân. Însă riscam mult mai mult să sfârşesc asasinat de către Georges Sheneve ori de către altcineva din reţeaua lui.

Nu voiam s-o părăsesc pe Sigrid. Asta era motivul pentru care mă simţeam incapabil să plec. Şi dacă o convingeam să plece cu mine? Atunci trebuia să-i mărturisesc adevărul. Dar cum se făcea că ea nu ştia de moartea lui Olaf, din moment ce Georges era la curent?

Reflectam privind pântecele lui Biscuit ridicându-se şi coborând în ritmul respiraţiei sale somnoroase. Tipul care murise în casa mea se

numea într-adevăr Olaf Sildur? Fotografia de pe cartea de identitate corespundea, aşa cum ar fi putut corespunde oricui. Nu pusesem la îndoială veridicitatea pozei când o văzusem, dar, dacă nu eşti poliţist, agent secret sau vameş, nu pui la îndoială lucrurile astea.

Am ales ipoteza că mortul meu era realmente Olaf. În cazul ăsta, de unde ştia Georges Sheneve că murise? Olaf îi telefonase de la mine, iar Georges putuse să-mi intercepteze numărul, datorită căruia îmi aflase adresa. Mi-i închipuiam pe oamenii lui Sheneve descinzând la mine acasă, forţând yala şi descoperind cadavrul. Oare credeau că eu îl omorâsem?

Imposibil. Olaf nu avea nici o urmă de violenţă pe trup. Dar puteau să creadă că îl otrăvisem. În lipsa autopsiei, ipoteza asta era mai credibilă decât aberaţia hazardului: un tip de treizeci şi nouă de ani care crapă fără motiv în apartamentul unui necunoscut. Îmi venea să-mi urlu nevinovăţia.

Dar dacă aşa se petrecuseră lucrurile, de ce nu o informase Georges pe Sigrid de moartea soţului ei? Trebuia să existe o altă explicaţie.

Am încercat să-mi imaginez un scenariu absolut nou, împingând până la culme teoria complotului. În ajunul decesului presupusului Olaf, tipul care îmi spusese vorbele alea ciudate acasă la nu-mai-ştiu-cine era omul lui Georges Sheneve. Consideraţiile sale aveau scopul să-mi influenţeze comportamentul de a doua zi, de după moartea programată a presupusului Sildur. Hotărâseră să-l lichideze, i se administrase o otravă lentă care

trebuia să acționeze pe la ora nouă dimineața, lui Olaf i se dăduse misiunea să intre în apartamentul meu cu vreo însărcinare şi de acolo să-i telefoneze lui Sheneve. Având în vedere circumstanțele decesului, prevăzuseră că voi fugi şi că, dacă poliția ar descoperi cadavrul, aş fi vinovatul ideal. In felul ăsta, rețeaua lor ar fi scutită de bănuiala unei morți suspecte.

De ce eu? Pentru că aveam aceeaşi vârstă, aceeaşi înălțime, aceeaşi culoare a părului, o minte destul de sucită şi o viață destul de ratată, pentru a născoci planul de a-mi schimba identitatea cu cea a lui Olaf. Cine le putuse oare sugera să mă aleagă pe mine? Vecinii, colegii, prietenul care mă invitase la serată, oricine. De ce trebuia el să-l sune pe Sheneve? Pentru ca acesta să ştie că Sildur era într-adevăr la mine.

Am scuturat din cap. Eram pe punctul să înnebunesc. Creierul meu a început să secreteze ipoteză după ipoteză. Tipul care dăduse în primire la mine acasă uzurpase deja identitatea unui Olaf Sildur decedat. Iar eu uzurpasem identitatea unui uzurpator de identitate, eram un impostor la pătrat. Da, dar atunci Sigrid nu ştia nimic despre văduvia ei? Altceva. Era un caz burlesc de omonimie. In Suedia, să te numeşti Olaf Sildur era ca şi când te-ai fi numit Dupond sau Dupont în Franța. Era o neînțelegere. Ori poate vreun şmecher se servea de această omonimie ca să sustragă sume mari de bani. Oare acest şarlatan dăduse ortul popii în casa mea?

Sau unul dintre cei pe care şmecheraşul ăsta îi escrocase? A cui văduvă era Sigrid? Nu, nu, nu.

Tipul îşi simulase decesul la mine. Era un spărgător.

Mondenul din ajun îmi otrăvise mintea în scopul de-a mă face să fug, pentru ca tovarăşul lui să aibă cale liberă să mă jefuiască. In cazul ăsta, de ce aleseseră un individ atât de sărac ca mine?

Ridicol. Era o succesiune de întâmplări neprevăzute fără cap şi fără coadă.

Georges Sheneve nu încercase să-mi spună nimic la telefon. Cunoştea un Olaf Sildur care murise, grozavă afacere, îmi declarase că nu voi deveni tipul ăla, era o simplă evidenţă, trebuia să suferi de paranoia ca să vezi în asta o ameninţare. Biscuit mi-a sugerat atitudinea potrivită: să mă culc şi să dorm.

Ceea ce am şi făcut. M-am întins din nou pe canapeaua pe care îmi făcusem siesta într-un mod atât de plăcut în ajun. M-am gândit că, dacă voi adopta în mod durabil stilul ăsta de viaţă, nu voi întârzia să devin mâţa grasă prefigurată de Biscuit. Această cugetare a favorizat alunecarea mea în somn.

Când m-am trezit, Sigrid stătea pe jos lângă canapea şi mă privea cu duioşie. M-am întins şi am spus primul lucru care mi-a trecut prin minte:

– Mi-e foame.

A izbucnit în râs.

– Să dormi şi să mănânci. O să-ţi zic Biscuit Doi.

– E ciudat că spui asta. E tocmai lucrul la care mă gândeam înainte de-a adormi.

– Ştiu că ţi-e foame, dar n-am putea bea tradiţionala noastră sticlă de şampanie? Şampania e hrănitoare.

– Bine. Cu condiția ca după aceea să cinăm.
– Roederer de colecție?
– De ce nu?

În timp ce ea cobora în pivniță, m-am întrebat cum de puteam fi în halul ăsta de blazat, încât perspectiva de-a bea o şampanie de calitate cu o creatură de vis să mi se pară atât de firească. Şi asta când ar fi trebuit să fiu la volanul Jaguarului şi să fug de Georges Sheneve.

Am renunțat să mai înțeleg ce mi se întâmpla. De îndată ce era vorba să mă las purtat de evenimente, mai cu seamă atunci când evenimentele constau într-o şampanie Roederer de colecție şi o femeie frumoasă, eram tare.

Viața mea alterna secvențe de paranoia şi de toropeală voluptuoasă.

Era ceasul plăcerilor. Sigrid s-a întors cu tava. A deschis o sticlă de Roederer din 1991 şi mi-a turnat într-o cupă jivrată, pe care mi-a întins-o. Susurul şampaniei care curge anunță fericirea. Era o seară călduță de vară, iar gazda mea purta o rochie scurtă, care scotea la iveală nişte gambe demne de o scandinavă. Ai putea contracta sindromul Stockholm pentru mai puțin de-atâta.

Am ciocnit („Pentru Biscuit, care ne dă un bun exemplu") şi am băut versiunea cu bule de aur.

– Iți place? m-a întrebat ea.
– E mulțumitoare.

A râs.

– Pari foarte fericită, am spus.
– Expoziția de la Palatul Tokyo m-a bulversat.

„Sper că n-o să mă pisălogească cu muzeul", m-am gândit. Surdă la protestele mele interioare, a continuat:

– Expoziţia se numeşte „Un miliard de ani - o secundă". Vrea să te facă să simţi timpul.

– Cu un asemenea titlu, bănuiam, am spus îmbufnat.

Impasibilă la remarca mea, Sigrid a continuat:

– Printre lucrurile expuse, e unul care m-a siderat. O întreagă sală îi este consacrată. In 1897, o expediţie în montgolfier a început prin a survola Polul Nord. La bord se aflau doi bărbaţi şi o femeie care trebuiau să filmeze şi să fotografieze în vederea unor cercetări ştiinţifice. După trei zile s-a pierdut contactul cu ei, n-au putut fi localizaţi şi nici nu s-a putut merge pe urmele lor. Au trecut treizeci de ani. Cu totul întâmplător, li s-au găsit cadavrele într-un golfuleţ în care se prăbuşise montgolfierul. Femeia ţinea încă în mâini camera cu care filmase până la capăt.

„Cu siguranţă că gerul îi încremenise gestul, altfel ar fi dat drumul camerei", m-am gândit, întrebându-mă în acelaşi timp de ce mă opream la acest tip de detalii.

– In sală se proiectează neîntrerupt filmul făcut de muribundă. Ca să zic aşa, nu se vede nimic: imaginea arată o albeaţă nesfârşită, stropită cu pete negre, pe care muzeografia le califică în mod straniu drept zgomote vizuale şi care ne sunt prezentate ca probabile stricăciuni ale timpului şi ale frigului pe peliculă. Nimic altceva. Şi spun asta în cunoştinţă de cauză, fiindcă am rămas în încăpere vreme de două ore şi am privit filmul.

Vreau să cred că strălucirile negre sunt coroziuni, dar sunt sigură că albul acela fără contur este pur şi simplu tot ce a filmat femeia.

Niciodată n-am fost atât de tulburată de un film. O ființă omenească, în loc să încerce să se salveze, a preferat să păstreze o mărturie a ultimelor sale ceasuri.

- – Şi ți-a plăcut? am întrebat-o, dându-mi seama că o asemenea atitudine îmi amintea de a mea, doar că eu nu filmam.

– Nu ştiu, dar o înțeleg pe femeia asta. Fără îndoială, s-a gândit, pe bună dreptate, că nu-i va servi la nimic să încerce să se salveze, având în vedere locul în care se afla. Dar nu e magnific faptul că a filmat? îmi închipui că era uluită de lumea aceea albă şi că a vrut s-o imortalizeze. A sperat cu siguranță că, atunci când îi va fi descoperit cadavrul, lumea va viziona filmul. Ultima dorință a acestei muribunde a fost să împărtăşească o emoție. O iubesc pe aventuriera asta. Câtă credință în om trebuie să ai ca să mizezi ultimele tale puteri pe un testament atât de fragil!

Cel mai frumos lucru e că această credință a fost justificată dincolo de toate speranțele sale, căci femeia nu şi-a închipuit cu siguranță nici măcar în visele ei cele mai nebuneşti că filmul va fi proiectat fără întrerupere într-o sală a Palatului Tokyo din Paris.

– Ei da, pentru o expoziție temporară, am scrâşnit eu.

– Povestea asta mă reconciliază cu umanitatea, a conchis Sigrid cu lacrimi în ochi.

Ii înţelegeam emoţia, dar nu voiam să fiu emoţionat. Îmi era greu să mă hotărăsc cu ce să-i distrug credinţa în umanitate: să-i aduc la cunoştinţă că sacrosanctul ei soţ lucra pentru o reţea de secături care, în prezent, căutau să mă asasineze, că eram amândoi nişte pioni într-o afacere care ne depăşea şi că singura scuză a soţului ei era că murise.

Am umplut cupele şi am întrebat-o:

– Dacă noaptea asta ar fi ultima din viaţa dumitale, ce-ai face?

A zâmbit.

– Nu aş filma. N-ar fi interesant să filmez interiorul vilei.

– Ai lua-o la sănătoasa?

– Mi-aş salva viaţa plecând?

– Să zicem că da.

A ridicat din umeri.

– Nu simt îndeajuns urgenţa situaţiei.

Mi-am luat un aer grav.

– Sigrid, îţi garantez: dacă nu fugim în noaptea asta, mâine vom fi morţi.

A râs.

– Chiar intrând în ficţiunea dumitale, nu reuşesc să mă simt cuprinsă de teamă. Viaţa mea contează aşa de puţin. Faptul că s-ar putea să mor îmi e indiferent.

– Şi dacă mor eu?

– Îmi spun că ştii ce faci.

Glumea sau îşi dăduse seama că avertismentul meu era serios?

– Cred că asupra vilei apasă un blestem de inerţie.

– Nici nu ştii cât e de adevărat, a zis ea. De ce crezi că mă forțez să ies în fiecare zi de dimineață până seara?

Pentru că, altfel, sunt prinsă în această inerție care aici e atât de voluptuoasă încât nu văd de ce-ar vrea cineva să scape de ea.

– Şi de ce vrei asta?

– De ce Ulise şi oamenii lui vor să scape de pe insula lotofagilor?

– Tocmai, am considerat întotdeauna că fac o mare greşeală. Mai ales când vezi pentru ce peripeții se îmbarcă! Ar fi putut rămâne cu preafericiții aceia căzuți în toropeală până la capăt!

– Însă atunci Ulise n-ar fi regăsit-o pe Penelopa.

– Nu mi se pare a fi şi problema dumitale.

– Să punem întrebarea invers. De ce n-aş pleca în fiecare dimineață?

– Ca să rămâi lângă mine.

A izbucnit în râs.

– Te-ai sătura de compania mea.

– Cine vorbeşte de companie? Nu e nevoie să fii în permanență alături de mine. De prezența dumitale am poftă: să te simt în vilă, să te aud trăind.

„Ca să nu mai vorbesc de protecția pe care mi-ar asigura-o situația asta", m-am gândit.

– In orie caz, doar n-o să te instalezi aici pentru o sută şapte ani, a zis ea.

– Nu asta voiai?

– Ba da. Însă ştiu că e un lucru irealizabil.

– Şi dacă aş hotărî să rămân, ce crezi că s-ar întâmpla?

M-a privit perplexă.

– Colegii n-ar veni să te caute?

– Crezi?

– Aşa mi se pare. Am înţeles că nu faci numai ceea ce vrei.

– Şi dacă m-aş ascunde aici?

A tăcut o vreme şi a spus solemn:

– Dacă te-ai ascunde aici, n-aş divulga prezenţa dumitale.

Tocmai pecetluise un pact.

– Ce preferi? Să pleci mâine cu mine, departe, sau să mă ascunzi în vilă?

– Să plecăm unde?

– Vom merge cu maşina până în Danemarca si de acolo vom traversa insulele până în Suedia.

A părut tentată. M-a apucat tremuriciul. După ce a reflectat o clipă, a zis:

– Prefer să rămânem şi să ne ascundem.

„De ispravă, mititica", m-am gândit.

– Sper să nu te dezamăgesc, a adăugat ea, dar vreau să fiu aici când se va întoarce Olaf.

Uitasem de el.

– Nu-ţi fie teamă: când va fi aici, te voi ascunde chiar şi de el.

Nu-mi era deloc teamă.

– De ce accepţi să faci asta pentru mine? am întrebat-o.

– Eşti primul care se interesează de mine. Nici măcar soţul meu nu s-a interesat vreodată atât de mult de mine.

– Atunci, mâine-dimineaţă n-o să pleci? O să veghezi asupra mea?

– Vrei asta cu adevărat?

– Da, am spus cu impresia ruşinoasă că sunt un copil care-şi imploră mama să rămână lângă el.

– Fie.

A zâmbit. A părut brusc neliniştită.

– Ce-o să fac toată ziua?

– Ce facem tot timpul.

– Nu facem nimic.

– Fals. Bem.

A umplut cupele, clătinând din cap.

– O să ne petrecem vremea bând?

– Bând o şampanie excelentă: nu există ocupație mai bună.

– Câte săptămâni intenționezi să trăieşti aşa?

– Veşnic.

– Ce-o să se aleagă de noi?

– Vom vedea.

Această nouă existență a început de a doua zi.

M-am trezit târziu, după ce am dormit scandalos de mult. Am lenevit puțin în pat, întrebându-mă, pentru plăcerea de a mă neliniști, dacă Sigrid se ținuse de cuvânt. Am făcut un duş, m-am înfăşurat în halat si am coborât. In bucătărie, Sigrid mi-a întins o ceaşcă de cafea.

– Eşti aici, am spus cu o plăcere atât de evidentă, încât a părut fericită.

– Am pregătit frapiera cu şampanie în salon.

– Numai eu dorm aşa de mult?

– Nu. Dormitul face parte din blestemul casei. Eu pun ceasul să sune în fiecare dimineață, fiindcă altfel nu m-aş scula decât la ore monstruoase, ca Biscuit.

– Eu, unul, am hotărât că Biscuit va fi maestrul meu spiritual.

– Dacă vrei, o să-i pun şampanie în castron.

Mi-am adus aminte că salonul se vedea din stradă. Sigrid a mutat frapiera în bucătărie.

– La ce oră începem? m-a întrebat.

– La unsprezece dimineaţa. Asta e cusurul şampaniei: nu e bună imediat ce te ridici din pat.

– Ai încercat deja?

– Da, am încercat cu vin şi whisky, votcă şi bere: nu merge.

– Bere dimineaţa? De ce ai încercat un lucru atât de îngrozitor?

– Ai dreptate, e cea mai rea. Am făcut-o din admiraţie pentru Bukowski, care se trezea încă beat bine şi obişnuia să bea imediat o bere. Am renunţat repede să-l imit. Era un erou.

– Vrei să zici un alcoolic.

– Eroul alcoolismului. Bea cu un soi de vitejie. Dădea pe gât cantităţi incredibile de alcool de calitate infectă şi apoi scria pagini magnifice.

– Şi dumneata vrei să scrii?

– Nu. Eu vreau să fiu cu dumneata.

– Vrei să vezi unde ne va duce alcoolismul?

– Nu poţi fi alcoolic bând numai şampanie.

M-a privit sceptic.

La ora unsprezece a destupat sticla de Veuve Clicquot. Primele înghiţituri m-au paralizat de plăcere. Trebuia să tac şi să închid ochii: pentru ca întreaga fiinţă să devină cutia de rezonanţă a acestei plăceri.

– Ai o mare calitate, Sigrid: ştii să bei. Nu e un lucru prea obişnuit la femei.

– S-ar crede că nu le prea cunoşti.

Eşti căsătorit, Olaf?

– Nu. E prima oară când îmi pui o întrebare indiscretă.

A tăcut, ca şi când ar fi fost prinsă cu o greşeală. Am umplut din nou cupele pentru a risipi stânjeneala.

Există o clipă, între a cincisprezecea şi a şaisprezecea înghiţitură de şampanie, în care orice om este un aristocrat. Momentul ăsta îi scapă neamului omenesc dintr-un motiv mediocru: fiinţele sunt atât de grăbite să atingă culmea beţiei, încât îneacă stadiul acesta fragil în care le este dat să merite noblețea.

Trei ceasuri mai târziu, Sigrid scotea dopul celei de-a treia sticle. Uşoara răceală dintre noi se risipise.

– O sticlă de şampanie pe oră, e o medie bună.

– Nu eşti beat. Cei cu meseria dumitale sunt obişnuiţi să bea.

– Fireşte. Cei care nu ştiu să bea nu sunt admişi în profesie.

– Nici eu nu sunt beată. Doar ameţită. Ai remarcat cât de încântătoare e fiecare înghiţitură?

– Într-adevăr. De obicei, vine un stadiu în care şampania încetează să-ţi mai placă şi atunci treci la vin roşu, la whisky sau la coniac. Noi experimentăm toate efectele plăcute ale şampaniei şi nici un efect negativ. Am impresia că exercităm unul asupra altuia influența ametistului.

– Ce treabă au ametistele în tărăşenia asta?

– Etimologia ametistului este: „care înlătură beția". Pietrei prețioase în discuție i se atribuia această virtute.

Pilangiii din Antichitate nu se despărţeau de ametistele lor.

– Şi avea efect?

– Nu cred. In zilele noastre, fiecare are trucul lui mai mult sau mai puţin dezgustător: să dai pe gât uleiul dintr-o cutie cu sardele înainte de-a merge la o băută sau să-ţi căptuşeşti stomacul cu două aspirine dizolvate în apă ori în ulei de măsline.

– Ce oroare!

– În vreme ce nouă ne este suficient că suntem împreună. Totul se petrece ca şi cum am transforma şampania în intensitate chiar în clipa în care o bem.

– Cum să analizezi un fenomen aşa de straniu?

– Nu ştiu. Să mai golim o cupă, ne va ajuta să vedem limpede.

S-au scurs aşa câteva ore. Eram prea absorbit de observarea efectelor şampaniei ca să mai număr sticlele.

Continentele posedă o linie de cumpănă a apelor, un loc misterios începând din care fluviile hotărăsc să curgă spre est sau spre vest, spre nord sau spre sud. Trupul omenesc posedă o linie de cumpănă a şampaniei, o geografie încă şi mai misterioasă, începând din care vinul auriu încetează să mai curgă spre inteligenţă, pentru a se întoarce în direcţia marelui orice.

Atinseserăm stadiul misticismului, în Biblie stă scris: „Gura vorbeşte din belşugul inimii". Începând din momentul ăsta, amândoi vorbeam conform Scripturilor.

– Sfânta Teresa d'Avila are dreptate: „Tot ce se întâmplă este adorabil".

Canicula asta, de pildă: nu ştiu de ce se plâng oamenii de ea. Canicula e adorabilă.

– Mai cu seamă când nu munceşti şi când bei litri întregi de şampanie de la gheaţă.

– Cine spune că eu nu muncesc?

Adevărul e că am rezolvat în sfârşit principala problemă a bărbaţilor: programul. Şi te-am salvat, Sigrid, de această falsă problemă: făceai orice ca să te simţi ocupată, cumpărături, vizite, într-adevăr, crede-mă: timpul nu trebuie întrebuinţat. Nu trebuie să fii ocupat, trebuie să fii liber.

– Cu condiţia să ai bani.

– Ai cârdul lui Olaf, nu-i aşa?

– Da. Nu ştiu cât are în cont. Într-o zi l-am întrebat şi mi-a răspuns: „Mult".

Când scot bani, bancomatul refuză să-mi afişeze soldul.

– Cârdul lui Olaf e parfumul văduvei.

– Că tot veni vorba de văduvă, mă duc să aduc una din pivniţă.

Sigrid mergea drept, în ciuda tocurilor vertiginoase şi a gradului de alcoolemie.

A urcat din nou, fără să se clatine, şi a destupat sticla cu gesturi sigure.

– Nu eşti beată, Sigrid?

– Sunt. Ştiu că nu se vede.

– După ce se cunoaşte că eşti beată?

– Când sunt beată, nu-mi mai e frică.

– Frică de ce?

– Habar n-am. Îmi e frică tot timpul, cred că face parte din viaţă.

– Şi numai şampania risipeşte frica asta. Şampania conţine etanol, care scoate cel mai bine

petele. Trebuie să conchidem că frica e o pată. Să bem, Sigrid, ca să ne curățăm de ea.

Am golit cupa. Înghițiturile glaciale mi-au făcut capul mare.

– Dacă frica era păcatul originar, Sigrid? Dacă beția era mijlocul de a regăsi lumea dinaintea căderii?

– Fă câțiva paşi, Olaf.

M-am ridicat, am pus un picior înainte şi m-am prăbuşit.

– Vezi, e lumea de după cădere.

– Dar dumneata, Sigrid, reuşeşti să mergi drept!

– Vrei să te ajut să te ridici?

– Nu, mă simt bine aici.

Pardoseala bucătăriei era încântător de răcoroasă. M-am cufundat într-un soi de comă voluptuoasă. Ultima mea senzație a fost aceea că Pământul se învârte.

Paşii lui Sigrid mi-au întrerupt somnul.

Fermecat de ideea de a-i vedea gleznele, am deschis ochii şi m-am pomenit nas în nas cu Biscuit, care mă inspecta cu dezgust.

– Hrănesc pisica şi-ți pregătesc cina.

Cum te simți, Olaf?

– Mai bine ca niciodată.

M-am ridicat în picioare fără prea multe probleme şi m-am dus să mă uit pe fereastră. Sfârşit de iulie, început de seară, se vedea la fel de clar ca în plină zi. Era caniculă, oamenii trudiseră şi asudaseră, în vreme ce eu stătusem la răcoare în vilă, bând şampanie frapată. Nu suferisem de căldură nici măcar o secundă.

Tipul ăla care se holba la mine din stradă era pesemne gelos. II înțelegeam.

In locul lui, m-aş fi invidiat. Şi pe deasupra, nu ştia cu ce făptură de vis îmi petrecusem ziua. Gândul la gelozia privitorului m-a bucurat la culme. Chibzuind mai bine, această trăsătură a speciei umane - să te bucuri că eşti invidiat e de-ajuns ca să o discrediteze de-a binelea. Am început să studiez bărbatul, numai ca să-i reproşez josnicia sentimentului pe care mi-l inspira. Fără îndoială că un voyeur ar detesta să fie observat, aşa cum unuia care stropeşte nu-i place să fie stropit. În mod bizar, lucrul ăsta nu l-a deranjat. A rămas plantat acolo. Un alt tip s-a apropiat de el şi i-a întins un sendviş. Cei doi bărbați mă priveau şi mâncau.

„Aruncați-mi nişte alune, dacă tot sunteți aici", m-am gândit. Creierul meu ameţit a întârziat să tragă semnalul de alarmă. La dracu', sunt zbirii lui Georges Sheneve care fac de gardă! De câtă vreme?

M-am repezit în bucătăria care nu se vedea din stradă.

– Pregătesc căpşuni-mozzarella-busuioc, a zis Sigrid. E mai bun decât cel clasic cu roşii.

– Perfect.

N-a observat că vocea îmi suna fals.

Cu atât mai bine. Nu trebuia să-i spun că eram supravegheați. Revelația asta va antrena şi altele şi, din vorbă în vorbă, voi fi nevoit să-i mărturisesc moartea lui Olaf.

– Dacă am cina în bucătărie? am propus cu o gravă lipsă de firesc.

– Întotdeauna mâncăm în bucătărie, a răspuns uimită.

Trebuia într-adevăr să-mi schimb urgent atitudinea: va sfârşi prin a bănui că exista o problemă. M-am aşezat gândindu-mă că era prea târziu ca să fugim.

Nu mai aveam de ales. Această ultimă frază m-a liniştit. Atâta vreme cât cred într-o posibilitate de salvare, mă enervez, sunt cuprins de nelinişte. În momentul în care îmi dau seama că nu există aşa ceva, devin calm şi fermecător. Dacă tot ne năpusteam spre catastrofă, cel puțin să ne bucurăm de viață.

Sigrid a aranjat farfuriile pe masă şi a adus un coş cu pâine.

– Am fost după o sticlă de Krug, a zis arătând spre frapieră. Alături de o mâncare cu ulei de măsline şi busuioc, mi s-a părut că un vin roşu ar fi o greşeală, şi nu-mi place vinul alb.

– Ai avut dreptate. De ce am bea altceva decât şampanie?

– Nu ți-e teamă c-o să te plictiseşti de şampanie, după câtă am băut astăzi?

– Dacă de asta avem poftă.

– E drept. Trebuie să asculți doar de propriile dorințe.

Am destupat sticla, gândindu-mă că fraza asta m-ar putea duce departe.

Am băut cu religiozitate o înghițitură: era totuşi o şampanie Krug din 1976.

Sigrid s-a aşezat în fața mea la masă şi a început să mănânce.

– N-am pus sare, din pricina căpşunilor. Dacă vrei, poți să-ți pui piper.

– E delicios.

– Da, busuiocul merge de minune cu căpşunile.

Mi-am lins farfuria. Gustarea asta nu mi-a potolit foamea.

– Ai şi terminat? s-a extaziat gazda mea, care mânca exasperant de încet.

– Da. Îmi imaginez că nu-ți mai este foame după acest prim fel.

– Aşa e.

– Deci nu trebuie să te aştept dacă vreau să mai mănânc?

A râs de mojicia mea. M-am dus să aduc din frigider de-ale gurii cu toptanul şi am pus totul pe masă. Am devorat nişte şuncă, nişte castraveciori, tarama, scrumbii şi brânză de Burgundia: starea de asediu îmi creştea apetitul.

Sigrid aplauda ca la spectacol. Eram amândoi într-o dispoziție excelentă.

– Ați fost vreodată încercuiți în vilă, dumneata şi Olaf?

– Încercuiți?

– De ticăloşi care vă spionau şi vă împiedicau să ieşiți?

– Vai, nu.

– Şi dacă ne-am preface că suntem?

– De ce?

– Trebuie să strecori ficțiuni în viață.

Aşa cum fac copiii. Asta duce la consecințe interesante.

– La Palatul Tokyo există planuri de genul ăsta.

– Iată. O să purcedem la experienţe, după modelul Palatului Tokyo. E un happening. Vom evita să fim văzuţi din stradă.

– Asta condamnă salonul.

– Să-l condamnăm, să-l condamnăm.

Să urcăm în camera dumitale.

Ca să o împiedic să reflecteze, i-am pus în mâini cele două cupe, am apucat frapiera şi m-am năpustit pe scări. Când a deschis uşa apartamentului ei, m-am strecurat înăuntru cu un aer de conspirator.

– Eşti sigur că toate astea nu sunt doar un pretext ca să intri în camera mea?

– Ei haide, Sigrid, dac-aş fi vrut să intru la dumneata în cameră, ţi-aş fi cerut lucrul ăsta pur şi simplu.

– Camera dumitale dă spre stradă, a spus ea încruntând din sprâncene.

– Crezi?

– Ştii prea bine, Olaf. Ai inventat această stratagemă ca să-ţi petreci noaptea cu mine.

– Ce-ţi trece prin minte?

– Ştiu ce spun. Moravurile suedeze sunt mult mai libere ca ale noastre.

M-am gândit la prezervativele din buzunarul defunctului ei soţ. Fiindcă nu ştiam ce să spun, am umplut cupele şi i-am întins-o pe a ei.

– Pentru ce bem? m-a întrebat sarcastic.

– Pentru respectul pe care mi-l inspiră persoana uimitoare care m-a primit aici.

– Şi cum ai de gând să mă respecţi?

– Nefăcând nimic din ce nu ai vrea să fac.

– Cunosc genul ăsta de avansuri.

Trebuia neapărat să rămân cu ea în noaptea asta. Nu cunoşteam intenţiile asediatorilor noştri, ştiam doar că voiam s-o protejez pe Sigrid în orice clipă. Pe de altă parte, nu voiam s-o nelinişt esc avertizând-o în privinţa pericolului.

Exista vreo altă metodă de-a rămâne lângă ea decât galanteria?

Am privit-o în ochi.

– Sigrid, vreau să dorm cu dumneata.

Promit să nu abuzez de situaţie.

– De ce ţi-aş acorda o asemenea permisiune?

– Pentru că mă aflu în puterea farmecului dumitale. De îndată ce pleci, chiar şi pentru cinci minute, chiar şi în camera de alături, îmi lipseşti. Mă întreb la modul cel mai serios cum să trăiesc fără dumneata. Şi nu văd nimic vinovat în atitudinea mea. In lipsa unei derogări exprese din partea dumitale, nici nu-mi trece prin minte să te fac să înduri ultimele ofense.

– Ce să răspund unor asemenea enormităţi?

– O să vezi, lucrurile se vor petrece întocmai cum ţi-am spus. Va fi cât se poate de firesc. O să terminăm mai întâi sticla asta de şampanie Krug, pentru că avem simţul valorilor, şi apoi o să ne culcăm, frate şi soră. O să-mi împrumuţi o pijama de-a lui Olaf.

Înotam în pijamaua mortului. Pentru dormit, Sigrid şi-a pus o cămăşuţă de noapte din satin, imprimată cu cămăşuţe de noapte din satin.

– Este o punere în abis, am remarcat.

– O să iau partea stângă a patului.

S-a întins pe salteaua de puf şi a adormit imediat. Dacă sperasem la un plan de seducţie,

ratasem. În vârful picioarelor, m-am dus în camera mea, fără să aprind lumina, ca să văd dacă mai eram supravegheaţi. Nu se făcuse încă întuneric de tot şi am văzut doi indivizi la post.

M-am întors în camera lui Sigrid şi m-am suit în patul ei. Câtă vreme o s-o mai ducem în felul ăsta? Expresia „a trăi de azi pe mâine" îşi dobândea înţelesul deplin.

În sunetul uşor al respiraţiei sale, am adormit. M-am trezit de câteva ori ca să mă duc la baie. Când mă întorceam în pat, mă minunam de situaţie: Sigrid dormea ca un înger lângă mine şi în curând aşa aveam să fac şi eu.

Primejdia, care mă neliniştea totuşi, nu-mi provoca insomnie. Şi adormeam la loc de fiecare dată, ai fi putut crede că încercam să construiesc un zid în însăşi materia somnului.

Când m-am trezit, Sigrid nu mai era acolo. Am ţâşnit din cameră, strigând-o panicat.

– Sunt aici, îţi aduc micul dejun la pat, a răspuns ea.

Liniştit, m-am dus să mă stropesc cu apă rece. Am auzit deschizându-se uşa care dădea în stradă. M-am năpustit la fereastra camerei mele şi am văzut-o traversând grădina şi golind cutia de scrisori, fără a-i observa pe cei doi indivizi care o priveau insistent. S-a întors în casă şi a încuiat uşa cu cheia.

Am răsuflat uşurat.

M-am întins din nou în pat. Sigrid a adus un platou.

– Pâine prăjită cu dulceață de portocale, e bine? Dacă nu, dau o fugă până la brutărie să cumpăr brioşe cu stafide.

– E perfect.

I-am turnat o ceaşcă de cafea, i-am oferit o felie de pâine prăjită, pe care a refuzat-o, şi am gustat dulceața plină de coji de portocală.

– În mod evident, prezența mea nu te-a împiedicat să dormi, am spus.

– Nici pe dumneata.

– Ai ieşit să aduci corespondența.

Acum nu ne mai arătăm în partea dinspre stradă, bine? Nu uita de hotărârea de aseară.

A ridicat ochii spre cer, ca şi cum ar fi auzit un copil spunând o prostie. Pe când desfăcea plicurile, am mâncat gândindu-mă la cutia mea de scrisori pariziană: dădea pe dinafară sau era la fel de goală cum fusese când stăteam acolo?

Am observat că şi corespondența se supune legii ofenselor universale: slabă, dacă nu inexistentă, când ai avea nevoie de solicitări exterioare, enormă când ai dori ca lumea să te lase în pace.

Pâinea prăjită mi se topea în gură.

Nu mâncasem niciodată atâta la micul dejun ca în vila asta. Somnul excelent contribuia cu siguranță la asta. Îmi ungeam cu dulceață a nu ştiu câta felie de pâine prăjită, când am băgat de seamă că Sigrid mă privea îngrozită, ținând în mâini o scrisoare deschisă.

– Vreo veste proastă? am întrebat-o cu o voce care suna fals.

– Cine eşti?

Cum de nu mă gândisem? Pesemne că zbirii îi dezvăluiseră adevărul sub formă epistolară. Dar ce fel de adevăr?

– Sigrid, doar ştii că, în meseria noastră, suntem obligaţi să păstrăm secrete.

– Olaf a murit! Mi-ai ucis soţul!

– Nu! L-am văzut murind sub ochii mei, dar nu am nici un amestec. A avut un atac de cord în apartamentul meu.

– Dacă lucrurile ar fi stat aşa, mi-ai fi spus.

Evident. Ce idiot!

– Sigrid, îţi jur că e adevărat.

– La fel de adevărat ca şi faptul că te numeşti Olaf, nu-i aşa?

Sprijinit de zid, am jucat totul pe o singură carte:

– Mă numesc Baptiste Bordave, sunt francez şi am treizeci şi nouă de ani.

N-am reuşit să înţeleg încă cine era soţul dumitale, nici care era exact meseria lui. Sâmbătă dimineaţă, a sunat la uşa mea - de ce la mine? - ca să dea un telefon şi a murit pe loc. Am intrat în panică, n-am chemat poliţia. Cum am o viaţă care nu merită numele ăsta, am vrut să iau identitatea lui Olaf.

M-am dus la adresa trecută în actele sale din simplă curiozitate. Urmarea o cunoşti.

– Nu, n-o cunosc. Ce faci aici?

– Beau şampanie, te privesc, mănânc, mă odihnesc.

– Nu te cred. Se pare că ai scotocit prin lucrurile lui Olaf.

– Într-adevăr.

I-am explicat melodia decafonică ce îmi permisese să identific misteriosul apel telefonic al defunctului.

– Şi după toate astea pretinzi că nu eşti de profesie?

– Mă simt flatat că poți crede una ca asta.

– Dacă scrisoarea nu m-ar fi avertizat, ce s-ar fi întâmplat?

– Nimic. Ştiu că e ciudat. N-am fost niciodată atât de fericit cum sunt aici, alături de dumneata. Dacă blestemata asta de scrisoare nu i-ar fi pus capăt, aş fi vrut ca viața aceasta să dureze veşnic.

– Nu mi-ai fi spus despre moartea soțului meu?

– Se pare că ții la el, nu voiam să stric idila noastră.

– Idila noastră!

– Păi da, ăsta e cuvântul folosit atunci când două ființe sunt fermecate una de alta.

– Vorbeşte doar în numele dumitale.

– Poate că acum mă disprețuieşti.

Însă am trăit momente care atestă că aşa stau lucrurile.

– Eu sunt politicoasă, iar dumneata eşti vanitos, iată explicația.

– Sigrid, nu te recunosc.

– Nici eu!

– Bine. N-o să ne certăm când trebuie să acționăm. Nişte gorile ne încercuiesc cu adevărat de alaltăieri. Ce propui?

– E problema dumitale. Eu, una, nu risc nimic.

– Eşti sigură? Scrisoarea e semnată Georges Sheneve?

– II cunoşti?

– E bărbatul pe care l-a sunat Olaf în clipa în care a murit la mine acasă.

Ce ştii despre el?

– N-am auzit niciodată numele ăsta.

– Poate că era duşmanul lui Olaf.

Se simte premeditarea. Nu pot să cred că Olaf a venit din întâmplare la mine acasă ca să moară. Cu atât mai mult cu cât, în ajun, un tip mi-a ținut un discurs ca pentru a-mi dicta conduita.

Olaf avea vârsta mea, înălțimea mea, aceeaşi culoare a părului. Schimbul de identitate era posibil.

– Nu ai corpolența lui.

– La regimul pe care-l urmez, o voi avea cu siguranță, am zis arătând spre platou.

In mod ciudat, acest ultim argument a părut s-o convingă de buna mea credință.

Sigrid s-a dus la fereastra fostei mele camere ca să-i observe pe spionii noştri.

S-a întors spunând că nu-i cunoştea şi că nu păreau periculoşi.

– Ce ştii dumneata? Poate că sunt înarmați, am protestat eu.

– De ce ne-ar omorî?

– Poate că suntem, fără ştirea noastră, martorii unor fapte stânjenitoare.

Sunt singurul care l-a văzut pe Olaf murind.

– Din câte spui, moartea asta n-a fost o crimă.

– Cu cât trece timpul, cu atât mă conving mai mult că e vorba despre o crimă. Cine altul decât mine ar fi putut fi tentat să i se substituie? Singura întrebare pe care mi-o mai pun este cea a

adeziunii lui Olaf la afacerea asta: consimțise sau fusese manipulat?

– Cum poți crede că Olaf ar fi consimțit să moară?

– Sigrid, sunt dezolat, dar trebuie să recunoşti că abia îl cunoşteai.

– Într-adevăr. Dar ştiu că era o persoană cumsecade.

– Cu siguranță că era şi o persoană cumsecade.

– Ce vrei să zici cu „şi"?

– Nu ştiu nici eu. Putem fugi fără să fim văzuți de gorile?

– Să fugim ca să mergem unde? îmi place vila asta!

– Nu până într-atât încât să mori aici, îmi închipui.

– Bărbații ăia sunt acolo de două zile. De ce ar ataca tocmai astăzi?

– Pentru că acum ştiu că ai primit scrisoarea.

– Dacă mi-au scris, înseamnă că mă consideră un fel de complice. Pe dumneata te vor, nu pe mine.

– Şi Olaf era complicele lor. Vezi bine cât a contat asta.

A suspinat.

– Unde o să mergem?

– Am parcat maşina lui Olaf puțin mai departe. O să mergem unde vrei.

– N-am unde să mă duc.

– Nici eu. Dar nu asta e problema acum. Cum o s-o ştergem?

– Olaf a prevăzut situația asta. A construit, în secret, o galerie care duce din pivniță până la bancă.

– De ce la bancă?

– Un film de Woody Allen i-a sugerat asta. Spunea că, în cazul unei evadări, banii sunt produsul de primă necesitate.

– Înțeleg de ce l-ai iubit.

A fost nevoie să mai insist. Ceea ce Sigrid voia cel mai puțin să lase în urmă era rezerva ei de şampanie. Atitudinea asta îmi era infinit de simpatică, dar am convins-o că, având banii din bancă, toate restaurantele din lume vor deveni stocul nostru de şampanie.

Am ajutat-o să-şi facă valiza, alegând rochiile care-mi plăceau cel mai mult. Am admirat dezinvoltura cu care si-a abandonat restul vieții.

Eram pe punctul să mă vâr în halat.

M-a rugat să mă schimb. M-am despărțit cu regret de această a doua piele.

Înainte de-a coborî în pivniță, am întrebat-o dacă-l luăm pe Biscuit cu noi.

– Nu, a zis ea. Numai aici se simte fericit.

I-am dat dreptate. Biscuit era inseparabil de biotopul său. Ar fi fost ca şi cum ai smulge o vestală din templu.

În cramă, Sigrid a deschis o trapă invizibilă, apoi a închis-o în urma ei. O galerie pe care o lumina cu o lanternă ne-a înghițit de-a lungul său.

– E ceva herculeean. Cât timp i-a luat lui Olaf să construiască tunelul ăsta?

– Ani de zile.

– Olaf bănuia pesemne că viața îi era în pericol. Nu sapi o asemenea galerie fără un motiv întemeiat.

La capătul tunelului erau două uşi.

– Asta duce la bancă, iar cealaltă în stradă.

– Mi se pare logic să începem cu banca.

Toți am visat la aşa ceva: să pătrunzi în seiful unei bănci şi să umpli un rucsac cu bani. A fost un moment frumos al vieții mele. Când rucsacul a fost pe punctul de-a exploda, Sigrid m-a somat să mă opresc.

– Iti reamintesc că nu suntem decât doi.

Cealaltă uşă dădea între un chioşc şi o pubelă pentru sticle. Discret, demn de marele Olaf. Amețit de greutatea bancnotelor din spinare, am condus-o pe Sigrid spre maşină.

Am demarat şi am mers la întâmplare. De fiecare dată când un panou indica: „Alte direcții", îl urmam.

– Unde mergem? m-a întrebat Sigrid.

– O să vezi, am spus.

Si eu o să văd. Habar n-aveam.

– E prima oară când mergi să te serveşti de la bancă?

– Bineînțeles, a zis ea.

– De ce bineînțeles?

– Până acum n-am avut nevoie. Olaf nu m-a lăsat să duc lipsă de nimic: faimosul card.

– Da, însă plăcerea de-a jefui o bancă!

– Nu m-a tentat niciodată.

Ciudată fată.

Am băgat de seamă că plângea discret. Am întrebat-o stângaci care era motivul.

– Olaf a murit, a spus ea sobru.

– O să-ți lipsească?

– Da. Nu-l vedeam prea mult. Însă puținul timp pe care-l petreceam cu el conta.

Cu ajutorul panourilor „Alte direcții", mi-am dat seama că mergeam spre nord.

– Am priceput, a zis Sigrid zâmbind printre lacrimi. Mergem în Suedia.

– Da, am improvizat.

– Tara asta îti este la fel de străină ca si mie.

– Într-adevăr. Facem un pelerinaj pe urmele lui Olaf.

– Mulțumesc. Asta mă înduioşează.

Am traversat Belgia, Olanda, Germania şi în cele din urmă Danemarca.

Acolo am trecut peste atâtea poduri şi insule, încât aveam impresia că mergem pe mare.

Pământul suedez ni s-a părut sfânt.

Pneurile Jaguarului au fremătat atingându-l.

La Grand Hotel Vasa din Stockholm, am rugat-o pe Sigrid să-l sune pe Baptiste Bordave la locul de muncă. A format numărul pe care i l-am dictat şi a activat difuzorul.

– Vă rog frumos, aş putea vorbi cu domnul Bordave?

Tăcere. Apoi am recunoscut vocea înțepatei de Melina:

– Regret, doamnă, dar domnul Bordave a decedat sâmbăta trecută.

– Pardon?

– Un atac de cord la domiciliul său.

Doriți să vorbiți cu altcineva?

– Nu.

Sigrid a închis.

– Aşadar dumneata ai murit, nu Olaf, a zis ea.

– Da. Nu mai am altă identitate posibilă decât Olaf Sildur, cu permisiunea dumitale.

N-a fost nevoie să mă căsătoresc cu Sigrid: Olaf făcuse deja asta în locul meu. Cu atât mai bine: ceremoniile mi-au fost întotdeauna nesuferite. Mă aflam în situaţia de invidiat de soţ al lui Sigrid, fără a trebui să suport formalităţile obişnuite.

Apartamentul de la hotelul Vasa din Stockholm a devenit domiciliul nostru.

„O căsuţă şi o inimă", mă gândeam de fiecare dată când analizam uimitoarea mea situaţie. Plăteam cu bani gheaţă, de pe o zi pe alta.

Mi-a luat ceva timp să schimb toate bancnotele furate din Versailles, însă timpul nu-mi lipsea. Când am terminat, am aranjat teancurile de euro într-o valiză din piele de crocodil şi m-am dus la sediul HSBC Suedia, unde am cerut o întrevedere. Un bancher m-a primit ceremonios.

– Vreau să deschid un cont, am spus arătându-i conţinutul valizei.

Bărbatul n-a clipit, a sunat pe cineva la telefon, apoi m-a prevenit că un specialist avea să numere şi să verifice banii.

– E foarte normal, am răspuns acceptând trabucul pe care mi l-a oferit.

Un tip a venit să ia valiza şi apoi a ieşit.

– Durează vreo jumătate de oră, m-a anunţat bancherul.

A folosit aceste treizeci de minute ca să discute cu mine, chipurile pentru a cunoaşte mai bine un client atât de bogat. I-am explicat că părăsisem

Suedia la puțină vreme după naştere şi că de aceea nu cunoşteam această limbă. Ardea de nerăbdare să-mi pună întrebări despre originea acestui bănet, dar se temea să nu fie prea direct. Binevoitor, i-am povestit, că la Paris, îmi venise ideea să creez un fond de artă contemporană care îmi adusese mari beneficii.

– Artă contemporană, a repetat ca pentru a se asigura că ăsta era cuvântul cheie.

– E pasiunea mea, am replicat cu o sobrietate convingătoare.

– Si cum de ați hotărât să vă întoarceți în țara dumneavoastră de origine?

– Vreau să creez un fond de artă contemporană şi la Stockholm. Nu e drept ca francezii să fie singurii beneficiari ai resurselor mele.

Autoritatea pretențioasă a spuselor mele a avut un efect nemaipomenit.

Vorbisem cu orgoliul unui bogătaş autentic. Bancherul nu s-a mai îndoit de cinstea mea.

Verificatorul s-a întors cu valiza şi i-a întins o hârtie celui care era pe cale să devină omul meu de afaceri.

– Vreți să semnați aici, vă rog, domnule Sildur?

Mi-am pus semnătura în josul unui document care atesta că depuneam la HSBC o sumă de opt cifre. Chipul meu n-a trădat nimic.

Aşteptând să-mi primesc carnetul de cecuri şi cartea de credit, am plătit cu cârdul lui Olaf. Sigrid mi-l prezentase ca fiind înzestrat cu o putere infinită: preferam să nu fiu nevoit să-i descopăr limitele.

– Nu te deranjează să trăieşti cu un hoţ? am întrebat-o pe Sigrid.

– Furtul de bani mă şochează mai puţin decât furtul de identitate, a răspuns ea.

– De ce rămâi cu mine?

M-a cuprins cu braţele, rugându-mă să nu mai pun întrebări stupide. N-am mai insistat.

Minciunile au puteri curioase: cel care le-a inventat li se supune.

Eu, care detestasem întotdeauna muzeele şi galeriile de artă, am început să le frecventez cu asiduitate: Sigrid mi-a transmis pasiunea ei pentru arta contemporană.

Declicul l-a constituit o expoziţie de Patrick Guns, intitulată My Last Meals.

La prima vedere, corespundea ideii pe care o aveam despre arta contemporană: fotografii cam nasoale, însoţite de comentarii lipsite de interes.

Apoi Sigrid mi-a explicat. Site-ul unei închisori texane divulga ultimele feluri de mâncare pe care le ceruseră condamnaţii la moarte în ajunul execuţiei.

Intenţia cinică a celor care-l administrau era de a lua peste picior ultimele visuri alimentare ale acestor mari criminali ale căror meniuri erau care mai de care mai naive.

Patrick Guns găsise procedeul atât de respingător, încât îl inversase. Hotărând că aceste fantasme cu cheeseburgeri şi brioşe cu ciocolată meritau cel mai profund respect, îi rugase pe cei mai faimoşi maeştri bucătari de pe planetă să realizeze aceste meniuri cu un fast de care cu siguranţă că nefericiţii nu beneficiaseră.

Guns fotografiase apoi felurile de mâncare alături de bucătar, însoţite de o notă privind compoziţia exactă a meniului comandat de condamnat, numele acestuia şi data execuţiei. Dimensiunile, un metru pe optzeci de centimetri, îţi permiteau să admiri luciul cartofilor prăjiţi, care figurau pe aproape toate clişeele.

Nici unul nu comandase vin, bere sau tărie. Băuturile specificate erau la fel de copilăreşti ca şi mâncarea: lapte, ceai cu gheaţă, Coca-Cola. Rari erau cei care îndrăzneau să încerce un fel de mâncare necunoscut şi luxos: preferau valorile sigure, precum cartofii fierţi în coajă şi salata de varză.

La comanda unui anume Lee D. Wong, am observat un detaliu care m-a surprins:

– A precizat că vrea Coca-Cola Light, i-am spus lui Sigrid.

– Ei şi?

– Într-un asemenea moment uiţi de siluetă, nu?

Sigrid a reflectat o clipă înainte de-a răspunde:

– Cred că e frumos să ai grijă să fii zvelt în ziua morţii tale.

Dacă n-aş fi iubit-o deja, m-aş fi îndrăgostit de ea pentru fraza asta.

M-am îndepărtat de ea ca să mă uit la alte fotografii şi să citesc cu minuţiozitate fiecare meniu. Încetul cu încetul, am băgat de seamă că sunt emoţionat. Era tulburător să constat că perspectiva unei injecţii letale nu-l împiedică pe om să dorească să-şi reia primele plăceri ale existenţei, ca de pildă piureul, plăcinta cu mere sau milkshake-ul.

Patrick Guns discuta cu proprietarul galeriei. M-am dus să-l felicit călduros.

– Credeți că ar fi posibil să le servim condamnaților aceste meniuri realizate de maeştri bucătari?

– M-am gândit la asta, a zis el. Din nefericire, lucrul ăsta este interzis de autoritățile penitenciare americane.

– Atunci, nu sunt pregătite în zadar aceste feluri de mâncare?

– Nu. E unul dintre rolurile artei: să le facă dreptate celor care au fost privați de ea. Aceşti restauratori îşi merită pe deplin titlul: ei restaurează umanitatea celor executați.

M-am dus să consult registrul de impresii. Am citit acolo, printre altele, mâzgăleli odioase: „E morbid" sau: „Ați face mai bine să dați de mâncare nevinovaților care mor de foame" sau: „Eu, unul, sunt pentru pedeapsa cu moartea" - în ce chip proiectele cele mai nobile îşi atrag mereu blamul celor din jur.

Convins de-acum de vocația mea, am cumpărat mai multe lucrări de Guns.

Vor fi primele achiziții ale Fondului de Artă Contemporană Olaf Sildur.

Noua mea viață consta în a bântui prin galeriile din Stockholm în căutarea talentelor. Achiziționam tot ce mă emoționa, oricare ar fi fost prețul.

Curând, apartamentul de la hotel dădea pe dinafară de atâtea tablouri şi statui, ca să nu mai vorbim de stilul hotelului Vasa, care era în totală discordanță cu stilul celor mai inovatoare opere.

Sigrid a vizitat mai multe apartamente înainte de a-mi fixa o întâlnire ciudată, într-un cartier rău famat al oraşului.

M-a luat de mână, a deschis o uşă şi a traversat împreună cu mine un culoar mizerabil, la capătul căruia mi-a ordonat să închid ochii. M-a condus înăuntru, m-a ghidat încă puțin şi apoi mi-a dat voie să privesc.

Mă aflam în inima unui spațiu gigantic, care exprima în mod fabulos noțiunea de vid. Cum era compus dintr-o singură încăpere, unii l-ar fi calificat drept moft. Prin volum, dispunere, pilaştri şi mister, evoca în mintea mea templul de la Abu-Simbel. Aşa l-am botezat şi l-am cumpărat fără să mă mai gândesc la preț.

Când am intrat în posesia lui, mi-am instalat acolo colecția. Fiindcă nu aveam încă mobilă, apartamentul semăna cu un muzeu. M-am aşezat împreună cu Sigrid pe podea, ca să contemplăm acest palat incredibil.

– Asta e casa noastră, am spus.

– Ne-ar trebui un pat, a zis Sigrid.

– Sau mai degrabă două sarcofage, încetul cu încetul, Sigrid a mobilat templul care începea să semene cu Abu-Simbel înainte de-a fi jefuit.

În felul ăsta, contul meu din bancă s-a topit ca zăpada la soare. Nici nu vă imaginați cât de scump poate fi un Gormley, ca să nu-l citez decât pe el.

Nici măcar cârdul lui Olaf n-a vrut să mai acopere nimic.

Intr-o zi, domnul care se ocupa de finanțele mele la HSBC mi-a telefonat ca să-mi spună că mă

îndatorasem cu o sumă egală cu cea pe care i-o adusesem în bani lichizi cu doi ani în urmă.

– A, da, a fost singurul meu comentariu.

Am închis telefonul şi am continuat să contractez datorii faraonice. Ştiam că nu risc nimic. Băncile țin la clienții lor peste măsură de îndatorați la fel de mult ca la miliardarii lor, mai ales când datoriile lor vin după o mare avere: bancherii îşi dau seama că un om care a fost atât de bogat e capabil să se refacă.

Dacă s-a îndatorat, înseamnă că a investit. Omul acesta curajos crede în viitor, aşa cum o dovedea ambițiosul meu fond de artă contemporană.

Sigrid şi cu mine reproduceam la scară individuală logica economică a celor mai bogate țări de pe planetă. Datoria noastră publică ne lăsa indiferenți. Era un drept de viață şi de moarte.

Oamenii lui Sheneve n-au pus mâna pe noi, însă primejdia n-a fost niciodată îndepărtată. Această sabie a lui Damocles a menținut fericirea noastră în starea aceea convulsivă de care sunt privați oamenii fără istorie ce îşi duc viața într-o tristă seninătate.

În unele dimineți de iarnă, Sigrid mă ruga s-o duc până la Cercul Polar.

Trebuia să conduc mai mult de o zi şi să traversez frontiera norvegiană până la coastă. Uneori marea era înghețată, insulele nu mai erau insule, ajungeai la ele pe uscat.

Sigrid contempla la nesfârşit albul necuprins şi cred că ştiu la ce se gândea.

Pentru mine, albul acesta era cel al paginii virgine pe care o cucerisem.